

TRIP GUIDE

ŠIUOLAIKINIS KAUNAS

Autorius V. Jakas. Kauno gatvės meno festivalis NYKOKA.

SVEIKI ATVYKĘ Į KAUNĄ –

*antrąją pagal dydį Lietuvos miestą, kuriame jus pasitiks
puikūs vaizdai, išskirtinė architektūra, pačios įvairiausios pramogos bei
unikali studentiškausio miesto atmosfera!*

TURINYS

PAŽINKITE KAUNĄ	2	
Senamiestis	2	
Naujamiestis	8	
Skirtingi Kauno įspūdžiai	15	
KAUNAS – MUZIEJŲ SOSTINĖ	18	
ISTORIJOS PĖDSAKAIS	20	
Kauno tvirtovė	22	
TARPUKARIO ŽENKLAI KAUNE (1919-1940)	24	
Diplomatinio Kauno era	24	
Kaunas – tarpukario architektūra garsėjantis miestas	26	
Medinė Kauno architektūra	28	
MENAS IR KULTŪRA	30	
Festivaliai	30	
Kitoks Kaunas	34	
PRALEISKITE LAISVALAIKĮ AKTYVIAI!	36	
Dviračiu po Kauną	36	
Aktyvus laisvalaikis – daugiau teigiamų emocijų!	38	
VANDENS PRAMOGOS	39	
Kelionės laivais	40	
DIDELI ĮSPŪDŽIAI MAŽIESIEMS	42	
KAUNO RAJONAS	43	
PANEMUNIAIS: AMŽIŲ SUFORMUOTAS MARŠRUTAS DEŠNIUOJU NEMUNO KRANTU	44	
KAUNO MARIŲ REGIONINIS PARKAS	50	
SVEIKATINGUMO IR GROŽIO KAIMYNYSTĖJE: BIRŠTONO KURORTAS	54	
AR ŽINOJAI?	56	

1 Kauno pilis *

(Pilies g. 17) www.kaunomuziejus.lt

Nemuno ir Neries santakoje esanti pilis buvo pastatyta XIV a. kryžiuočių antpuoliams atremti. Tai ne tik seniausia mūrinė pilis Lietuvoje, bet ir vienintelė, turinti dvi eiles gynybinių sienų. Aplink šį gotikinį gynybinį statinį kūrėsi gyvenvietė, išaugusi į dabartinį miestą. Pilis, kurioje, pasak legendų, paslaptinai po žemėmis prasmegusi karalienės Bonos Sforcos kariuomenė, pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose paminėta dar 1361 m. Kelis kartus atstatyta, savo reikšmę pilis prarado 1408 m., Kaunui suteikus Magdeburgo teises, ir visam miesto gyvenimui persikėlus į tuometinę Turgaus (Rotušės) aikštę. XVI a. pilyje veikė kalėjimas, kuriame kalėjusių sielos, iki šiol neradę ramybės, naktimis vaidenasi Kauno pilyje. Šiuo metu pilyje veikia Kauno miesto muziejaus padalinys, o prieigose kasmet vyksta kultūriniai miesto renginiai.

2 Santakos parkas

(Papilio g.)

Vadinamas Kauno širdimi. Vaikštinėjant po šį parką galima išvysti kaip susilieja Nemuno ir Neries upės, aplankyti gausybę lankytinų vietų: aukuras, kuriame buvo atliekamos pagoniškos apeigos, Popiežiaus kalnelis, kur 1993 m. lankėsi ir Šv. Mišias laikė popiežius Jonas Paulius II, Jono Pauliaus II statula, Šv. Jurgio bažnyčia su Bernardinų vienuolyno ansambliu, Kauno pilis.

3 Šv. Jurgio Kankinio (pranciškonų) bažnyčia ir Bernardinų vienuolynas *

(Papilio g. 7, 9)

Tai viena seniausių Kauno bažnyčių, veikianti nuo 1503 m. Šv. Jurgio Kankinio bažnyčia buvo atiduota bernardinų vienuoliams, įsikūrusiems šiame mieste. Bažnyčia patyrė gaisrų ir karų, ją teko daug kartų atstatyti. 1812 m. Napoleono armija pavertė ją miltų sandėliu. Paskutinė didžiausia bažnyčios rekonstrukcija buvo vykdoma 1936 m. Vėliau sovietų valdžia bažnyčią uždarė ir pavertė vaistų sandėliu. 2005 m. bažnyčia grąžinta bernardinų vienuoliams. XVIII a. bažnyčią papuošė mediniai barokiniai įrenginiai: sakykla, vargonų choras su medinėmis galerijomis, 8 altoriai. Dalis jų išlikę iki šių dienų. Bažnyčios interjere dominuoja išlikę gotikinio stiliaus elementai su baroko bruožais. Bažnyčios pietinėje pusėje yra veikiantis vienuolynas, o šalia jo – svečių namai „Domus Pacis“.

4 Kauno rotušė ir aikštė *

(Rotušės a. 15)

1408 m. Kaunui buvo suteikta Magdeburgo teisė, kuri reiškė miestui galimybę turėti savivaldą ir kontroliuoti prekybą. Miesto branduolį sudarė turgavietė ir renkamos valdžios (magistrato) būstinė. Pagrindinis prekybos kelias ėjo pro dabartinę Rotušės aikštę, čia buvo ir turgus. Pirklių šeimos apsistodavo aplink šią aikštę, statėsi namus bei įkurdavo parduotuves. Kai miestas prisijungė prie Hanzos miestų sąjungos, aikštė tapo dar svarbesnė, kadangi ji mieste bei apylinkėse veikė kaip prekybos centras. Aikštėje vykdavo prekyba, čia buvo skelbiami magistratų nutarimai, stovėjo gėdos stulpas, prie kurio baudavo nusikaltusiuosius.

Rotušės a. 29 stovi trijų stilistinių laikotarpių kompozicijos – gotikos, renesanso ir klasicizmo – kūriny. Name buvo įvairios paskirties patalpos: vaistinė, paštas, smulkios dirbtuvės, parduotuvės, gyvenamosios patalpos.

Pats svarbiausias Rotušės aikštės pastatas yra rotušė. Ji pradėta statyti 1542 m. Didingas pastatas aluoja gotikos, baroko ir ankstyvojo klasicizmo dvasia, pagrindiniame fasade į dangų stiebiasi aukštas, lyg gūlbės kaklas grakštus bokštas. Dėl tokių savo formų ir spalvos rotušė dažnai vadinama „baltąja gulbe“. Jos 53 m aukščio bokštas – aukščiausias Senamiestyje. Šiandieninė rotušė nėra pirmoji Kaune. Prieš tai buvusioji – sunaikinta gaisro, o vėliau atstatyta. Įvairiais laikotarpiais rotušės paskirtis buvo skirtinga: čia vykdavo pagrindiniai miesto turgūs, mugės, teismai, po rotušės pastato grindiniu veikė 9 vaško lydymo krosnys, veikė kalėjimas, prekių sandėliai. Dabar rotušėje vyksta santuokos ceremonijos ir oficialūs renginiai. Prie rotušės įėjimo galite pamatyti vaško lydymo krosnį – tai yra unikalus XV a. vaško lydymo krosnies pavyzdys.

Rotušėje įsikūręs Kauno miesto muziejus (www.kaunomuziejus.lt). Jo fonduose kaupiami miesto istorijos, mokslo ir pramonės, kultūros ir meno, garso ir vaizdo bei archeologijos skyrių rinkiniai.

Simboliška, kad prie muziejaus atidengta atminimo lenta Vladislavui Starevičiui – lėlinės animacijos pradininkui, dažnai tituluojamam Europos Voltu Disnėjumi. Šiame pastate V. Starevičius kurį laiką dirbo. Jam skirtą atminimo lentą laiko vabzdžių skulptūros, vaizduojančios tris pagrindinius režisieriaus sukurtų animacinių filmų veikėjus – elniaragį, skruzdę ir žiogą. Šis menininkas pirmasis pasaulyje panaudojo savo filmuose lėles, kūrė tokiam lygyje, kurio pasiekti amžininkai taip ir nesugebėjo.

5 Kauno Šv. apaštalo Petro ir Povilo arkikatedra bazilika *

(Vilniaus g. 1) www.kaunoarkikatedra.lt

Įsteigta kunigaikščio Vytauto Didžiojo iniciatyva apie 1413 m. 1430 m. Vytautas bažnyčiai suteikė fundaciją – aprūpino ją pajamomis. Parapijos bažnyčia rūpinosi ir kiti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovai: Aleksandras, Žygimantas Senasis, Zigmantas Vaza, Jonas Kazimieras Vaza, Stanislovas Augustas Poniatovskis. Bažnyčia buvo viena pirmųjų ir

seniausių mūrinių pastatų Kaune. Architektūroje dominuoja gotikos ir renesanso stiliai, o interjere ryškiausias yra baroko sluoksnis su istorizmo (neogotika, neobarokas) ir XX–XXI a. papildiniais. Katedra turi devynis altorius. Ypač vertingi yra zakristijos pirmo ir antro aukštų krištoliniai skliautai. Tai vėlyvosios gotikos dekoratyvi konstrukcija, kurios išmūrijimas kiekvienam statytojui būdavo aukščiausios meistrystės liudijimas. Tai vieni plačiausių skliautų Europoje. Pietinėje sienoje yra kunigo, poeto Jono Mačiulio-Maironio kapas. Taip pat Arkikatedroje yra palaidoti Žemaitijos vyskupas Motiejus Valančius, pirmasis Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius.

6 Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero (jėzuitų) bažnyčia

(Rotušės a. 9)

Pietinėje Rotušės aikštės pusėje dominuoja barokinė jėzuitų bažnyčia su iš abiejų pusių prisišliėjusiais vienuolyno ir mokyklos pastatais. Vėlyvojo baroko stiliaus, stačiakampio plano, dvibokštė bažnyčia pradėta statyti 1666 m., pašventinta tik 1759 m. Jėzuitų vienuolyno terasoje veikia apžvalgos aikštelė, nuo kurios atsiveria Rotušės aikštės ir senamiesčio panoramos grožis. Šalia bažnyčios esančioje mokykloje 1819 – 1823 metais dėstė ir gyveno poetas romantikas Adomas Mickevičius. Apie tai byloja ant mokyklos pastato esanti paminklinė lenta. Šiuo metu mokykla – Jėzuitų gimnazija.

7 Perkūno namas *

(Aleksoto g. 6) www.perkunonamas.lt

Laikomas vienintele prekybine būstine Lietuvoje, priklausiusia Hanzos pirkliams. Tai senas, originalus gotikinės architektūros paminklas, pastatytas XV a. II pusėje. Pastatas mūrinis, su puošniu frontonu ir erdviais rūbiais. Pagrindinis pastato fasadas papuoštas stačiakampėmis dekoratyvinėmis nišomis ir Saulės simboliu, sudarytu iš glazuruotų akmenų. Tikroji namo paskirtis nežinoma. Pasakojama legenda apie pastato sienoje rastą dievo Perkūno skulptūrėlę, apie čia amžinąją ugnį kūrenusias vaidilutes, tačiau tyrinėtojų aptikta gausi radinių kolekcija byloja, kad tai buvusi prekybinė Hanzos pirklių būstinė. Greičiausiai ir patys namai pastatyti prekybos reikalam, o Perkūno vardas suteiktas vėliau, pabrėžiant Kauno pirklių nepriklausomumą nuo užsienio, ir norint pagerbti senosios lietuvių tikybos – pagonybės – tradicijas. Čia veikia ir poeto Adomo Mickevičiaus – vieno žymiausių romantizmo atstovų, gyvenusio Kaune, muziejus.

8 Kauno Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo) bažnyčia *

(Aleksoto g. 3)

Seniausia bažnyčia Kauno mieste, pastatyta apie 1400 m. Tai vienintelė Lietuvoje gotikos stiliaus bažnyčia, turinti kryžiaus pavidalo planą. Pasak istorikų, Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas mūšyje su totoriais prie Vorsklos buvo sumuštas ir vos nenuskendo upėje. Išsigelbėjęs, atsidėkodamas Vytautas pažadėjo Mergelei Marijai pastatyti bažnyčią ant upės kranto. Pirmą kartą dokumentuose 1439 m. minima bažnyčia priklausė pranciškonams. Krantinėje ties Vytauto bažnyčia buvo įrengta prieplauka, čia švartavosi burlaiviai, vėliau – garlaiviai. 1877 m. šalia bažnyčios buvo įsteigta Nemuno vandens lygio matavimo stotis. Stoties matuoklė sumontuota ant granito sienos. Nulio altitudė 20,8 metrų virš jūros lygio.

9 Vilniaus gatvė *

Pagrindinė ir pati gražiausia senamiesčio gatvė. Ji – seniausia mieste, viduramžiais buvusio kelio į Vilnių, dalis. Daugelis pastatų prie šio kelio buvo mediniai, vėliau atsirado raudonų plytų turtingų miestiečių namų, kurių keletas išliko iki šių dienų. Po rekonstrukcijos gatvė, tapusi tik pėsčiųjų, ir toliau išlieka senamiesčio ašimi.

10 Benediktinių vienuolynas ir Kauno Šv. Mikalojaus (benediktinių) bažnyčia *

(Benediktinių g. 8)

Vienuolyno ansamblis išsidėstęs šiaurinėje Kauno senamiesčio dalyje, Antakalnio kalvos šlaite. Pastatų kompleksą sudaro bažnyčia, vienuolynas ir klebonija. Gotikinė Šv. Mikalojaus bažnyčia pastatyta XV a. XVII a. pradžioje Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didikas Andriejus Skorulskis kreipėsi į karalių Zigmantą III prašydamas bažnyčią dovanoti būsimam Kulmo kongregacijos benediktinių vienuolynui. XVIII a. prie Šv. Mikalojaus bažnyčios buvo įkurta Švč. Jėzaus Širdies brolija, taip pat kurį laiką vienuolyne veikė mergaičių mokykla. Vienuolynas iki pat XIX a. pradžios buvo medinis ir tik XIX a. viduryje buvo sumūrytas vienuolyno pastatas. Pirmame aukšte buvo refektorius, celės, įvairios ūkinės patalpos, antrame – celės. Uždarius vienuolyną, 1948–1990 m. bažnyčioje buvo viešosios bibliotekos knygų saugykla. 1990 m. bažnyčia suremontuota ir grąžinta tikintiesiems, į vienuolyną grįžo benediktinių kongregacijos seserys. Iš senosios bažnyčios įrangos yra išlikęs Šv. Benedikto altorius, trys XVIII–XIX a. paveikslai.

11 Vytauto Didžiojo tiltas

Seniau dar buvo vadinamas „ilgiausiu tiltu pasaulyje“. Norint pereiti tiltu iš vieno Nemuno kranto į kitą, prireikdavo net 13 dienų, mat Kaunas priklausė Rusijos imperijai, o Aleksotas iki 1807 m. – Prūsijos karalystei. Priešingose upės pusėse galiojo kalendoriai, tarp kurių buvo 13 dienų skirtumas. Per Antrąjį pasaulinį karą du kartus sprogdyntas tiltas atgimė 1948 m. (archit. L. Kazarinskis), o tilto pakeliamosios dalies mechanizmas vertingas ir šandien. Ilgą laiką vadintas Aleksoto, dabar Vytauto Didžiojo, tiltas jungia Aleksotą su Senamiesčiu. Persikėlus per Nemuną, galima išbandyti funikulierių ir pasikelti į Aleksoto apžvalgos aikštelę, iš kurios atsiveria nuostabi Kauno panorama.

12 Aleksoto funikulierius ir apžvalgos aikštelė

(Amerikos Lietuvių g. 6)

Kaunas – vienintelis miestas Baltijos šalyse, kur galima naudotis šia transporto priemone. Vienas seniausių keltuvų Europoje, veikiantis nuo 1935 m., šiuo metu yra naudojamas ir kaip susisiekimo priemonė, ir kaip pramoga. Aleksoto funikulierius sujungia senąją miesto dalį su Aleksoto šlaitais, nuo kurių atsiveria graži Kauno senamiesčio panorama.

13 Istorinė Lietuvos Respublikos Prezidentūra

(Vilniaus g. 33) www.istorineprezidentura.lt

Prezidentūros pastatas buvo pradėtas statyti 1846 m. Kaunui tapus Laikinąja sostine (1919–1939), visas politinis, ekonominis ir kultūrinis gyvenimas persikėlė čia. Prezidentūroje dirbo ir gyveno visi trys tuometiniai Lietuvos Respublikos prezidentai: Antanas Smetona, Aleksandras Stulginskis ir Kazys Grinius. 1923–1924 m., Aleksandro Stulginskio prezidentavimo metu, pastatas buvo remontuojamas. Pirmajame aukšte buvo įrengtas Prezidento šeimos butas. A. Smetonos prezidentavimo metu Prezidentūros teritorija buvo aptverta nauja tvora, kuri išliko iki šių dienų. Prezidento rūmuose pirmojo aukšto patalpos buvo skirtos darbui, antrajame aukšte buvo du salonai, skirti oficialiems priėmimams. Didesniajame vykdavo oficialūs valstybinių delegacijų priėmimai, užsienio diplomatai įteikdavo skiriamuosius raštus Prezidentui. Šiandien šiame pastate yra įsikūręs muziejus – Istorinės Lietuvos Respublikos Prezidentūra Kaune. Prezidentūros kiemelyje galima išvysti ten dirbusių Lietuvos Respublikos prezidentų skulptūras.

14 Kauno Šv. Gertrūdės (marijonų) bažnyčia *

(Laisvės al. 101A) www.svgertruda.lt

Statyta XV a. II-oje pusėje. Tai – vienas išskirtiniausių Lietuvos gotikos paminklų. Didžiausia sakralinė vertybė Šv. Gertrūdės bažnyčioje yra kryžius su Nukryžiuotojo skulptūra, kuri nuo seno garsėja malonėmis. Šalia bažnyčios esančioje Žvakių šventovėje aukotojai gali įžiebtį žvakutes, kurios dega 7 dienas, per kurias meldžiasi kitas maldos talkininkas. Taip mokoma atjautos net ir visai nepažįstamiems žmonėms.

* Gediminaičių dinastijos (XIII–XVI a.) valdymo laikotarpiu pastatyti architektūros šedevrai.

Išsamesnė informacija apie Gediminaičių kelią: www.gediminids.eu

Gediminaičių
kelio audiogidas

15 Laisvės alėja

Lankantis Kaune yra būtina pereiti svarbiausia Kauno miesto gatvę Naujamiestyje, viena iš ilgiausių pėsčiųjų gatvių Europoje. Gatvės ilgis yra beveik 1,7 km, o išplanavimas tiksliai parodo rytų ir vakarų kryptis. Vaikščiojant po Laisvės alėją turite unikalią galimybę susipažinti su išskirtiniu ir gausiu Kauno tarpukario modernistinės architektūros palikimu, kuris yra kadaise čia persikėlusios inteligentijos, pramonės, valdžios ir diplomatinių institucijų atspindys. Iki šiol Kaunas išlieka bene vieninteliu miestu pasaulyje, kur buvo pastatyta ir iki šiol išliko tiek daug modernizmo, Bauhaus stiliaus, pastatų: Lietuvos paštas, Kauno valstybinis muzikinis teatras, Lietuvos bankas, ir daugybė kitų. Laisvės alėjoje išvysite ir Vytauto Didžiojo paminklą, Tarpukario Lietuvos estrados (šlagerių) pradininko Danieliaus Dolskio skulptūrą, stovinčią netoli fontano. Alėjoje gausu kavinių, barų, restoranų, jaukių parduotuvelių. Tai mėgstama pasivaikščiojimų ir susitikimų vieta.

16 Kauno choralinė sinagoga

(E. Ožėskienės g. 13) www.kaunasjews.lt

Vienintelė išlikusi ir veikianti Kauno sinagoga, pastatyta 1872 m. Sinagoga vadinama choraline, nes joje atliekamas apeigas lydi choro giedojimas. Reformuota choralinė sinagoga – neobarokinių formų pastatas. Interjeras dekoruotas žydų menui būdingais augalų ir gyvūnų motyvais. Kauno sinagoga viena iš trijų šiuo metu Lietuvoje veikiančių sinagogų (kitos – Vilniuje ir Klaipėdoje).

17 Kauno valstybinė filharmonija

(L. Sapiegos g. 5) www.kaunofilharmonija.lt

Rūmai pastatyti 1928 m. Projekto autorius architektas E. Frykas. Rūmų pastatas yra 4 aukštų, neoklasicizmo stiliaus su Art deco elementais. Pradžioje rūmai buvo skirti Teisingumo ministerijai, vėliau čia nuspręsta įkurdinti ir Seimą. Šiuo metu filharmonijoje puoselėjama ir kuriama nacionalinio profesionalaus muzikos meno kultūra ir tradicijos, atliekami Lietuvos bei užsienio šalių kompozitorių muzikos kūriniai, kūrybiškai perteikiamos pasaulio muzikinės kultūros vertybės.

18 Paminklas Vytautui Didžiajam

(Laisvės al.)

1930 m., minint Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto 500-ąsias mirties metines, paminklą sukūrė skulptorius V. Grybas. Originalas sovietmečiu dingo. Nepavykus jo rasti, buvo atkurta kopija. Ji pastatyta 1990 m.

Vytauto Didžiojo istorija – svaiginančios politinės karjeros pavyzdys. XIV a. pabaigoje Lietuva jau pusantro šimto metų kovojo su visos Vakarų Europos remiamu Vokiečių ordinu, krikščionybės platinimo dingstimi izoliavusiu Lietuvą nuo likusių Vakarų šalių. Jogaila įvedė krikščionybę Aukštaitijoje ir pradėjo šią izoliaciją šalinti, tačiau pavertė Lietuvą Lenkijai pavaldžia valstybe. Vytautas Didysis 1409 m. iš Vokiečių ordino galutinai atsiėmė žemaičius, kuriuos vėliau apkrikštijo. Didžiausiu Vytauto nuopelnu laikytinas Vokiečių ordino sutriuškinimas Žalgirio mūšyje 1410 m. Būdamas didžiausio vėlyvųjų viduramžių mūšio karvedžiu, Vytautas pelnė pasaulinę šlovę. Po Žalgirio mūšio kryžiuočių pavojus Lietuvai buvo pašalintas, o Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė įgijo galimybę užmegzti santykius su daugeliu Europos šalių.

19 Kauno valstybinis muzikinis teatras ir miesto sodas(Laisvės al. 91) www.muzikiniteatras.lt

Teatro rūmuose gimė ir visus tarpukario Lietuvos nepriklausomybės laikus gyvavo profesionalusis lietuvių teatro menas; drama, opera, baletas. 1948 m. teatre įvyko pirmasis baletų vakaras, o 1951 m. parodyta pirmoji opera. Greta muzikinio teatro yra miesto sodas, kurį puošia Lietuvos kompozitorių, meno veikėjų ir dainininkų biustų skulptūros. Sode prie Laisvės alėjos pastatytas paminklas Romui Kalantai, kuris 1972 m. susidegino šioje vietoje, protestuodamas prieš sovietinę okupaciją. Šis aktas sukėlė demonstracijas mieste, žmonės reikalavo laisvės Lietuvai. Paminklas atidengtas 2002 m., minint įvykio 30-ąsias metines.

20 Nacionalinis Kauno dramos teatras(Laisvės al. 71) www.dramosteatras.lt

Pirmasis profesionalus stacionarus dramos teatras Lietuvoje, 1920–1922 m. vadintas „Dramos vaidykla“. Teatro pastatas tapo vienu ryškiausių XX a. socialistinio realizmo architektūros pavyzdžių Lietuvoje. Jį reprezentuoja monumentalus ir teatrališkai dekoratyvus fasadas. Kauno dramos teatre yra 6 skirtingos kūrinių erdvės renginiams.

21 Lietuvos banko rūmai(Maironio g. 25) www.lb.lt

Suprojektuoti 1924 m. architektūros profesoriaus M. Songailos. Tai vienas prabangiausių ir reprezentatyviausių tarpukario Lietuvos pastatų. Klasikos elementai architektūroje, brangios medžiagos, dailės kūriniai liudija nepriklausomos Lietuvos ambicijas, augančią jaunos valstybės ekonominę galią ir tikėjimą šalies ateitimi. Trečiajame pastato aukšte buvo Ministro Pirmininko Augustino Voldemaro butas su biblioteka, kabinetu, oficialių priėmimų patalpomis ir banko valdytojų butai. Lietuvos banko rūmų paskirtis nesikeitė nuo jų pastatymo metų iki šių dienų. Pastate visą laiką buvo įsikūrę bankai. Rūmuose veikia pinigų muziejus, kurio rinkinį sudaro eksponatai, susiję su bankininkystės ir pinigų istorija.

22 Velnių muziejus(V. Putvinskio g. 64) www.ciurlionis.lt

Vienintelis pasaulyje Velnių muziejus. Čia saugoma daugiau kaip 3000 velnių kolekcija. Muziejaus eksponatai yra atkeliavę iš Armėnijos, Jakutijos, Meksikos, Kubos, Ukrainos, Japonijos ir kitų valstybių.

23 Nacionalinis Mikalojaus Konstantino Čiurlionio dailės muziejus(V. Putvinskio g. 55) www.ciurlionis.lt

M. K. Čiurlionis – pasaulinio pripažinimo sulaukęs Lietuvos dailininkas ir kompozitorius. Jo kūrybos laikotarpis truko vos kiek ilgiau nei dešimtmetį, tačiau per šį laiką jis spėjo sukurti daugiau nei 400 muzikos kūrinių ir nutapyti daugiau nei 300 paveikslų.

M. K. Čiurlionio kūryboje persipina neoromantizmo, simbolizmo ir Art nouveau meninės idėjos. Muziejaus rinkinį sudaro žymiausio Lietuvos kompozitoriaus, dailininko M. K. Čiurlionio kūrybos palikimas, lietuvių liaudies meno ir Lietuvos meninio gyvenimo archyvai, XV–XX a. Lietuvos vaizduojamoji ir taikomoji dailė, užsienio šalių vaizduojamoji ir taikomoji dailė, senovės pasaulio dailė, numizmatika. Šiandien tame pačiame pastate, tik skirtingose pusėse, kartu su M. K. Čiurlionio muziejumi įsikūręs ir Vytauto Didžiojo karo muziejus.

24 Vytauto Didžiojo karo muziejus ir jo sodelis

(K. Donelaičio g. 64) www.kariuomene.kam.lt

Karo muziejaus rinkinį sudaro archeologiniai radiniai, šaltieji ir šaunamieji ginklai, amunicijos rinkiniai, užsienio valstybių kariuomenių uniformų kolekcija, „Lituanicos“ skrydžio per Atlantą daiktai ir dokumentai. Nuolat atnaujinamos ekspozicijos ir parodos leidžia susipažinti su Lietuvos ir pasaulio karyba nuo seniausiųjų laikų, užfiksuojant svarbiausius istorijos įvykius. Muziejus pradėtas kurti 1919 m. Kartu – ir jo sodelis, skirtas žuvusiųjų už Lietuvos nepriklausomybę pagerbimui. Šiame sodelyje iš lauko akmenų pastatytas paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę. Čia stovi ir aukuras, kuriame dega amžinoji ugnis, Nežinomo kareivio kapas, taip pat – žymioji Bernardo Bučo skulptūra „Sėjikas“, kurios šešėlis naktį „sėja žvaigždes“. Laisvės paminklas – pagrindinis sodelio akcentas ir vienas iš miesto simbolių. Muziejaus sodelyje galima klausytis varpinėje grojančio 35 varpų kariljono koncertų, pasigrožėti mediniais kryžiais, menančiais žuvusiuosius už Lietuvos nepriklausomybę (Lietuvos kryždirbystė – tradicinių lietuviškų kryžių darymas, lietuvių liaudies meno šaka, 2001 m. įrašyta į UNESCO Žmonijos nematerialaus ir žodinio paveldo šedevrų sąrašą). Čia įrengtas ir Knygnešių sodelis su paminklu „Knygnešys“ bei Knygnešių sienie – žymiausių knygnešių garbei. Šiandien Karo muziejaus sodelis – reprezentacinė miesto aikštė, kurioje vyksta daugelio svarbių šalies ir miesto datų minėjimai.

25 Žaliakalnio funikulierius

(Aušros g. 6) www.kaunoliftai.lt

Funikulierius – unikali transporto priemonė su veikiančia traukos įranga, autentiškais prieškario vagonėliais, mediniais suoleliais ir stotelių pastatais, dar ir kelianti žmones į kalną, nuo kurio geriausiai matosi miesto panorama. Žaliakalnio funikulieriumi iš miesto centro galima pakilti prie Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilikos. Tai tarsi trumpasis geležinkelis su lynine traukle, įrengta stačiame Žaliakalnio rajono kalvų šlaite. Funikulierius veikia nuo 1931 m., talpina 36 keleivius, juda 2 m/s greičiu. Kelionė trunka 1 min 38 s.

26 Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilika

(Žemaičių g. 31B)

www.prisikelimas.lt

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, 1922 m. kilo idėja Kaune, tuometinėje laikinojoje sostinėje, pastatyti bažnyčią, kaip padėkos Dievui už atgautą laisvę simbolį. Iš žmonių aukų pagal architekto K. Reisono projektą pradėta statyti 1932 m. Darbai jau ėjo į pabaigą, nebuvo įrengtas tik interjeras, netinkuota išorė, kai Lietuva prarado nepriklausomybę ir 1940 m. bažnyčia buvo konfiskuota. 1952 m. joje buvo įrengtas Radijo gamyklos mechanikos cechų. Tik 1989 m. pastatas grąžintas religinei bendruomenei. 2004 m. bažnyčia, praėjus 70 m. nuo statybos pradžios, pašventinta. Šiandien kiekvienas apsilankęs šioje bazilikoje noriai pakyla į terasą, nuo kurios atsiveria nuostabi Kauno bei jo apylinkių panorama.

27 Kauno paveikslų galerija

(K. Donelaičio g. 16) www.ciurlionis.lt

Įkurta 1979 m. Čia rengiamos lietuvių ir užsienio dailininkų parodos, vyksta edukacinės programos bei įvairūs meniniai projektai. Galerijoje eksponuojama didelė dalis miestui padovanotos prof. Algimanto Miškinio dailės ir ikonografijos kolekcijos. Įdomus pagrindinio galerijos holo akcentas – instaliacija „Juodoji skylė“, kurią Jurgiui Mačiūnui, Kaune gimusiam avangardinio judėjimo pradininkui, paskyrė žinomas japonų menininkas ir J. Mačiūno bendražygis Ay-O.

28 Mykolo Žilinsko dailės galerija

(Nepriklausomybės a. 12) www.ciurlionis.lt

Galerija pastatyta 1989 m. Pagerbiant žymų meno kolekcininką Mykolą Žilinską, praturtinusį Lietuvos meno rinkinius savo surinktomis kolekcijomis, galerija pavadinta jo vardu. Galerijoje saugoma M. Žilinsko Kaunui padovanota meno kūrinių kolekcija:

Senovės Egipto dailė, XVII–XX a. Europos taikomoji-dekoratyvinė dailė, XVII–XVIII a. italų tapyba, XIX a. II-os pusės–XX a. Vakarų Europos tapyba, XX a. I-os pusės Baltijos šalių tapyba ir skulptūra. Galerijos kiemelyje stovi žymioji P. Mazūro sukurta skulptūra „Žmogus“, vaizduojanti nuoga žmogų. Žaismingų akcijų metu (pvz., kad žiemą „nesušaltų“) „Žmogus“ būna aprengiamas.

29 Kauno soboru vadinama Šv. arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčia (Nepriklausomybės a. 14)

Neobizantinio stiliaus pastatas, stovintis rytinėje Laisvės alėjos dalyje, specialiai suformuotos aikštės centre. Stačiatikių soboras 1895 m. Rusijos caro Aleksandro III užsakymu buvo statomas Kauno tvirtovės karinei igulai, kaip reprezentacinis statinys, išreiškiantis prabangą ir oficialumą. Sobarą suprojektavo rusų architektai, dekoravo Peterburgo dailininkai. 1919 m. jis buvo pertvarkytas į katalikų Šv. arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčią. Nuo 1965 m. bažnyčia tapo Vitražo ir skulptūros galerija. Atkūrus nepriklausomybę, vėl veikia Šv. arkangelo Mykolo bažnyčia, vėl iškelti anksčiau buvę pašalinti kryžiai. Dažnai vyksta bažnytinės muzikos koncertai, aktorių pasirodymai, nuolat veikia parodos.

30 Kauno mečetė (Totorių g. 6) www.musulmonai.lt

Vienintelė Lietuvoje mūrinė mečetė. Kompaktiškoje, nedidelio tūrio mečetėje susipina istorinės formos ir rytietiški motyvai, kuriais išryškinama statinio paskirtis. Pastato siluetą formuoja tipiški mečečių architektūros elementai – elipsinis kupolas ir aukštas į viršų lieknėjantis keturkampis bokštas – minaretas. Kauno mečetė turi tik vieną įėjimą, tačiau du aukštus, iš kurių antrasis yra erdvus balkonas, skirtas moterims. Pirmame aukšte meldžiasi vyrai.

31 Sugiharos namai

(Vaižganto g. 30, nuo miesto centro – 3,2 km) www.sugiharahouse.com

Įkurti 1999 m. Lietuvos ir Belgijos intelektualų ir verslininkų pastangomis, siekiant įamžinti Japonijos diplomato Chiune Sugiharos atminimą. Šiame pastate 1939–1940 m. veikė Japonijos konsulas. Ch. Sugihara išgarsėjo Antrojo pasaulinio karo metais išgelbėjęs apie 10 000 Lietuvos, Lenkijos ir Vokietijos žydų gyvybių. Jiems jis išdavinėjo „gyvenimo vizas“ į Japoniją, oficialiai tam neturėdamas Japonijos vyriausybės pritarimo.

32 Ažuolynas

(Sporto g., nuo miesto centro – 3,6 km)

Kauno azuolynas – didžiausias visoje Europoje. Jo plotas – 84,42 ha. Ažuolyno teritorijoje galima išvysti „Stumbro“ skulptūrą, pasivaikščioti poeto Adomo Mickevičiaus slėniu, pasigrožėti legendinių Lietuvos lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžiui atminti pastatytu paminklu, aplankyti „Dainų slėnį“. Ažuolynas yra mėgiama pasivaikščiojimų ir sporto vieta.

33 „Stumbro“ muziejus

(K. Būgos g. 7, nuo miesto centro – 3,2 km) www.stumbras.eu

Unikali galimybė susipažinti su Lietuvos alkoholio gamybos atsiradimo istorija ir raida, degustavimo taisyklėmis ir subtilybėmis. Čia pristatoma, kaip šandien gaminami ir pilstomi „Stumbro“ gėrimai, taip pat gamybos procesui naudojami aparatai, etiketės ir tara.

34 Vytauto Didžiojo universiteto Kauno botanikos sodas

(Ž. E. Žilibero g. 6, nuo miesto centro – 5 km) botanika.vdu.lt

1923 m. įsteigtame sode galite išvysti pačių įvairiausių augalų kolekcijas. Didžiausios Lietuvoje oranžerijos, unikalaus grožio brandus parkas su tvenkiniais ir romantiškais tilteliais, istorinė Aukštosios Fredos dvaro aplinka – puiki erdvė poilsiui.

35 Kauno fortai

(IX fortas: Žemaičių pl. 73, nuo miesto centro – 7 km, VII fortas: Archyvo g. 61, nuo miesto centro – 3 km) www.9fortomuziejus.lt / www.septintasfortas.lt / www.karopaveldas.lt

Pirmojo pasaulinio karo išvakarėse Kauno miestas buvo apjuostas devyniais fortais, tarp jų išdėstytais baterijomis ir kitais gynybiniais įtvirtinimais. Kauno tvirtovė atspindi to meto inžinerijos sprendimus bei statybos galimybes. VII ir IX fortai pritaikyti lankymui. Juose veikia muziejai, kuriuose supažindinama su fortifikacijos istorija.

36 Pažaislio (Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo pas Elzbieta) bažnyčios ir Kamaldulių vienuolyno) ansamblis

(T. Masiulio g. 31, nuo miesto centro – 11 km) www.pazaislis.org

Vienas gražiausių baroko architektūros ansamblių Lietuvoje. Ansamblis buvo statytas XVII a. Kamaldulių vienuolynui, prižiūrint meistrams iš Florencijos (Michelangelo Palloni, Joan Merli, Pietro Perti). Vienuolyną, kurio grožis buvo gerai žinomas Europoje, aplankė Švedijos karalius Karolis XII, Rusijos imperatoriai Aleksandras I ir Nikolajus I. Nuo 1996 m. kiekvieną vasarą čia vyksta tarptautiniai Pažaislio muzikos festivaliai. Pietinėje vienuolyno oficinoje atidarytas sakralinis Pažaislio vienuolyno ansamblio muziejus, o šalia jo įsikūręs unikalus svetingumo kompleksas Monte Pacis, kuriame galima paragauti šiuolaikiškai interpretuotų istorinių vienuolių patiekalų.

37 Lietuvos liaudies buities muziejus

(L. Lekavičiaus g. 2, Rumšiškės, Kaišiadorių r., nuo miesto centro – 27 km) www.llbm.lt

Lietuvos liaudies buities muziejuje, įsikūrusiame po atviru dangumi Rumšiškėse, eksponuojami XVII–XX a. kaimų, miestelių, dvarų pastatai. Į 174 ha teritoriją iš visos šalies regionų atkelti būdingi gyvenamieji bei ūkiniai trobesiai, atkurti istoriškai pagrįsti sodybų bei kaimų kompleksai su charakteringa mažąja architektūra, želdiniais. Pastatai atskleidžia įvairių laikotarpių ir socialinių pastatų būdingiausias stilistines savybes, išplanavimus, konstrukcijas, dekoru elementus. Sodybos grupuojamos pagal etninius regionus į penkis sektorius: Žemaitiją, Aukštaitiją, Dzūkiją, Suvalkiją ir Mažąją Lietuvą. Atkurti būdingiausi regionams kaimų ir vienkaimių tipai. Tai – visa Lietuva vienoje vietoje. Gegužės – rugsėjo mėnesiais muziejų galima pasiekti ir plaukiant laivu.

Keliaudami po Kauną aplankykite bent keletą čia įsikūrusių muziejų. Juose pasižvalgykite po nuolatinės ekspozicijas bei trumpalaikes parodas. Istoriniai, dailės, memorialiniai ar kitokios tematikos muziejai – galimybė susipažinti su miesto ir krašto kultūra, istorija, praplėsti akiratį ar turiningai praleisti laiką!

Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus ir jo padaliniai:

- 1 M. K. Čiurlionio dailės galerija (V. Putvinskio g. 55);
- 2 M. Žilinsko dailės galerija (Nepriklausomybės a. 12);
- 3 Kauno paveikslų galerija (K. Donelaičio g. 16);
- 4 A. Žmuidzinavičiaus kūrinių ir rinkinių muziejus / Vėlinių muziejus (V. Putvinskio g. 64);
- 5 Istorinė Lietuvos Respublikos Prezidentūra Kaune (Vilniaus g. 33);
- 6 Keramikos muziejus (Rotušės a. 15);
- 7 A. ir P. Galaunių namai (Vydūno al. 2);
- 8 L. Truikio ir M. Rakauskaitės memorialinis muziejus (E. Fryko g. 14);
- 9 J. Zikaro memorialinis muziejus (J. Zikaro g. 3).

www.ciurlionis.lt

- 10 Kauno tvirtovės VII fortas (Archyvo g. 61) www.septintasfortas.lt
- 11 Kauno IX forto muziejus (Žemaičių pl. 73) www.9fortomuziejus.lt
- 12 Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejus (Laisvės alėja 106) www.zoomuziejus.lt
- 13 Lietuvos aviacijos muziejus (Veiverių g. 132) www.lam.lt
- 14 Lietuvos švietimo istorijos muziejus (Vytauto pr. 52) www.lsim.lt

15 Maironio lietuvių literatūros muziejus (Rotušės a. 13) ir jo padaliniai:

- 16 Balio ir Vandos Sruogų namai-muziejus (B. Sruogos g. 21);
- 17 Juozo Grušo memorialinis muziejus (Kalniečių g. 93);
- 18 Juozo Tumo-Vaižganto memorialinis butas-muziejus (Aleksoto g. 10-4);
- 19 Salomėjos Nėries memorialinis muziejus (S. Nėries g. 7);
- 20 Vaikų literatūros muziejus (K. Donelaičio g. 13).

www.maironomuziejus.lt

21 Vytauto Didžiojo karo muziejus (K. Donelaičio g. 64) ir jo padalinys:

- 22 Pogrindžio spaustuvė „ab“ (Salių kaimas, Domeikavos seniūnija, Kauno r.).

www.kariuomene.kam.lt

23 Kauno miesto muziejus (Rotušės a. 15) ir jo padaliniai:

- 24 Kauno pilis (Pilies g. 17);
- 25 M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejus (K. Petrausko g. 31);
- 26 J. Gruodžio memorialinis muziejus (Salako g. 18);
- 27 P. Stulgos lietuvių tautinės muzikos instrumentų muziejus (L. Zamenhofo g. 12);
- 28 Tremties ir rezistencijos ekspozicija (Vytauto pr. 46).

www.kaunomuziejus.lt

- 29 Perkūno namas (Aleksoto g. 6) www.perkunonamas.lt
- 30 Pažaislio vienuolyno paveldo muziejinė ekspozicija (T. Masiulio g. 31) www.pazaislis.org
- 31 Sugiharos namai (Vaižganto g. 30) www.sugiharahouse.com
- 32 „Stumbro“ muziejus (K. Būgos g. 7) www.stumbras.eu
- 33 Atominis bunkeris (Raudondvario pl. 164A kieme) www.atominisbunkeris.lt
- 34 Brangakmenių (gemologijos) muziejus (Kurpių g. 13) www.dusafyrai.com
- 35 Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejus (Rotušės a. 28) www.lsmuni.lt
- 36 Lietuvos banko ir pinigų istorijos ekspozicija Kaune / Pinigų muziejus (Maironio g. 25) www.pinigumuziejus.lt
- 37 Istorinės, karinės technikos muziejus (S. Dariaus ir S. Girėno g. 29A) www.transportomuziejus.lt
- 38 Prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus (S. Daukanto g. 25) www.adamkuslibrary.lt
- 39 Kauno arkivyskupijos muziejus (Vilniaus g. 29) www.kaunoarkivyskupija.lt
- 40 Kauno lėlių teatro muziejus (Laisvės al. 87A) www.kaunoledes.lt
- 41 Lietuvos sporto muziejus (Muziejus g. 7, 9) www.lietuvossportomuziejus.lt
- 42 Lietuvos šaulių sąjungos muziejus (Laisvės al. 34) www.sauliusajunga.lt

Gyvenvietē Nemuno ir Neries upių santakoje, iš kurios išaugo Kauno miestas, pirmą kartą paminėta 1361 m. Šalia čia jau stovėjo mūro piliis, buvusi svarbia ne tik miesto, bet ir visos Lietuvos valstybės gynybinės sistemos dalimi, skirta Vokiečių ordino antpuoliams atremti.

1408 m. Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas suteikė Kauno miestui Magdeburgo teisę. Jos pagrindu miestas ėgijo savivaldą, kurią privilegijomis vėliau patvirtino visi Lietuvos didieji kunigaikščiai. Kauno miesto augimui didelės reikšmės turėjo patogi geografinė padėtis bei vandens keliai – Nemunas ir Neris, leidę miesto pirkliams palaipsniui įsijungti į prekybą su Dancingu, Torune ir Karaliaučiumi. Nuo XV a. Kaune veikė muitinė, reguliavusi visos valstybės prekybą vandens ir sausumos keliais su kaimynine Prūsija.

XVI a. Kaunas išgyveno didelį pakilimą. Čia pradėjo veikti pirmoji mokykla, įsikūrė ligoninė-prieglauda (špitolė) ir vaistinė, o amatininkai pradėjo burtis į cechus. Amžiaus pabaigoje mūrinių pastatų gausa Kaunas išsiskyrė iš daugumos kitų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestų. XVII a. I-oje pusėje jis buvo apjuostas mūro siena. Vis tik XVII a. vidurio karai ir šešerius metus užtrukusi Rusijos caro kariuomenės okupacija (1655–1661), dėl kurios dalis miestiečių buvo priversti bėgti į Prūsiją, bei jos metu kilusi maro epidemija, sudavė didžiulį smūgį Kauno gerovei.

Atsigaunantį Kauną dar kartą nualino Šiaurės karas (1700–1721). 1732 m. miestą nusiaubė didelis gaisras. Miesto plėtrą pristabdė politinės suirutės valstybėje bei dažnas Rusijos imperijos kariuomenės ėgulos buvimas (1734, 1735, 1748, 1767–1775).

Miesto atsigavimo požymiai pastebimi XVIII a. II-oje pusėje. Tęsėsi nuo 1732 m. gaisro smarkiai nukentėjusios parapinės bažnyčios rekonstrukcija, 1781 m. buvo užbaigta Rotušės rekonstrukcija, 1786 m. pastatyti Užvažiuojamieji namai, kurie gali būti vadinami ir pirmuoju miesto viešbučiu, 1792 m. sunumeruoti miesto pastatai, o 1794 m. per Nemuną ir Nerį nutiesti tiltai.

1795 m. po Lietuvos ir Lenkijos valstybės trečiojo padalijimo Kaunas pateko carinės Rusijos valdžion.

1801 m. miestą nusiaubė dar vienas didelis gaisras.

1812 m. Kaunas atsidūrė prasidėjusio Rusijos-Prancūzijos karo sūkurėje. Netoli miesto per Nemuną su kelių šimtų tūkstančių Didžiąja armija persikėlė pats Prancūzijos imperatorius Napoleonas Bonapartas. Kaunas šiame kare buvo pirmuoju Prancūzijos imperijos kariuomenės užimtu miestu. Karo metu jis buvo nuniokotas du kartus: Didžiąjai Armijai įžengus į miestą ir iš jo atsitraukiant.

1843 m. Kaunas tampa naujai įsteigtos gubernijos centru.

1847 m. kaip bulvarinio tipo gatvė pradėtas formuoti Nikalojaus prospektas (dabartinė Laisvės alėja).

1862 m. nutiestas geležinkelis ir pastatytas pirmas modernus geležinkelio tiltas per Nemuną, 1898 m. pradėjo veikti pirmoji elektrinė.

Miesto kultūrinį gyvenimą pagyvino 1864 m. carinės valdžios nutarimu Žemaičių (Telsių) vyskupystės centro perkėlimas iš Varnių į Kauną. 1870 m. įkurta Kauno skaitymo mėgėjų draugija, kuri mieste įsteigė pirmąją viešąją biblioteką, tačiau bet kokią aktyvesnę kultūros raidą stabdė Rusijos vykdoma politika, slopinusi bet kokią tautinę veiklą.

1879 m. Kaunui suteiktas Rusijos imperijos pasienio I klasės karinės tvirtovės statusas. Nuo 1882 m. iki Pirmojo pasaulinio karo Kaunas buvo apjuostas gynybinių įtvirtinimų, fortų ir baterijų žiedu. 1895 m. pastatytas rusų kareiviams skirtas soboras.

1892 m., pagal sutartį su šveicarų inžinieriumi E. O. Diuponu, Kaune pradėjo veikti arklių tramvajus-konkė, kurio linija tęsėsi nuo Rotušės aikštės iki Geležinkelio stoties. Tais pačiais metais pastatytas ir 500 vietų miesto teatras.

Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, 1915–1918 m. Kaunas buvo okupuotas vokiečių.

Po Pirmojo pasaulinio karo Lietuva pradeda kurti Respubliką, o Vilnių užėmus rusams, 1919 m., Kaune įsikūrė Valstybės taryba ir Ministrų kabinetas.

1920 m., Vilnių okupavus Lenkijai, Kaunas tapo laikinąja sostine ir svarbiausiu Lietuvos miestu. Tais pačiais metais Kaune susirinko Steigiamasis Seimas, padėjęs atkurtos valstybės teisinius pagrindus. Kaunas laikinąja sostine buvo iki 1939 m. Tapęs politiniu, kultūriniu ir ekonominiu šalies centru, tarpukariu Kaunas po truputėlį atgijo, įgaudamas šiuolaikiškumo ir europietiško. Miestas puošėsi naujais statiniais (Kauno tarpukario architektūra), atnaujinio senuosius pastatus, statė tiltus.

1929 m. pradėjo kursuoti autobusai. Gerinant susisiekimą, 1931 ir 1935 m. mieste ėmė veikti Žaliakalnio ir Aleksoto funikulieriai. 1920 m. duris atvėrė Operos teatras. Po dviejų metų – Valstybės teatras. Tais pačiais 1922 m. įsteigtas Lietuvos universitetas, 1930 m. gavęs Vytauto Didžiojo vardą. 1938 m. Kaune įvyko pirmoji tautinė olimpiada, o 1939 m. surengtos Europos krepšinio pirmenybės, kurioms pastatyta 5 tūkstančių žmonių talpinanti sporto halė.

1940 m. birželį Lietuvą okupavo Rusijos kariuomenė. Vykstant Antrajam pasauliniam karui, 1944 m. Kauną užėmė SSSR kariuomenė. Prasidėjo antroji sovietinė okupacija.

1990 m., atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, Kaunui atsivėrė plėtos ir bendradarbiavimo galimybės su užsienio valstybių miestais.

Šiuo metu Kaunas – antras pagal dydį Lietuvos miestas, 2022 m. pretenduojantis tapti Europos kultūros sostine.

Dviejų didžiausių Lietuvos upių santakoje išsidėstęs Kaunas nuo seno vaidino svarbų vaidmenį krašto gynyboje.

Išskirtinę strateginę šios vietos padėtį įvertino ir nuo 1795 m. lietuviškas žemes užvaldžiusi Rusija. Vis labiau aštrėjantys santykiai su kaimynais vertė galvoti apie jos vakarinio pasienio stiprinimą. 1879 m. caras Aleksandras II pasirašė potvarkį dėl Kauno tvirtovės statybos, o iki 1880 m. vasario buvo parengti ilgalaikių įtvirtinimų planai. Miestą turėjo supti 7 fortų ir 12 stacionariųjų baterijų žiedas. Po dvejų metų, 1882 m. balandžio 24 d., oficialiai prasidėjo Kauno tvirtovės statybos.

Fortai buvo statomi keliais etapais: pirmiausia nutiesiamas kelias iki įtvirtinimų, atliekami žemės

tvarkymo darbai, tada statomos kareivinės, parako sandėliai ir kiti objektai. Vieno fortą statyba truko apie 3–5 metus. Be fortų ir baterijų, 1885 m. prasidėjo centrinių gynybinių įtvirtinimų ir centrinių sandėlių abiejuose Nemuno krantuose statybos. Už fortų žiedo buvo suformuota tvirtovės infrastruktūra: pastatyta komendantūra, intendantūra, štabas, inžinierių valdyba, inžinerijos karininkų būstinė, valdininkų ir statytojų gyvenamieji

namai, telefono-telegrafo, elektros, vandentiekio stotys, karinė geležinkelio stotis, elevatorius, malūnas, grūdų saugyklos, karo balandžių stotis, gaisrinė, prieplaukos. Žemuosiuose Šančiuose ir Aukštojoje Panemunėje išaugo kariniai miesteliai. Nuošalyje nepalikti ir karių dvasiniai reikalai – 1891–1895 m. pastatytas Šventųjų apaštalų Petro ir Povilo soboras.

1889 m. dešiniajame Neries upės krante prasidėjo VIII fortą statybos. 1903–1913 m. aukštumose į šiaurės vakarus nuo Kauno iškilo pats naujusias ir moderniausias IX fortas. Tai pirmasis ir vienintelis iki šiol išlikęs Kauno tvirtovės fortas, kurio statyboje vietoje mūro naudotas betonas. 1913 m. patvirtintas tvirtovės stiprinimo planas. Numatyta papildomai pastatyti 12 naujų fortų ir 12 atramos punktų, taip suformuojant aplink miestą antrą, didesnį, 47,17 km ilgio įtvirtinimų žiedą. Darbus sustabdė 1914 m. liepos 28 d. prasidėjęs Pirmasis pasaulinis karas. Iki karo pilnai suspėta užbaigti statyti 9 fortus ir 10 baterijų.

1915 m. rugpjūčio 18 d. Rusijos imperijos 1-osios klasės sausumos Kauno tvirtovę užėmė Vokietija. Pasibaigus karui ir Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, Kauno tvirtovė jau niekada nebebuvo naudojama pagal pirminę savo paskirtį. Administracinius Kauno tvirtovės pastatus perėmė Lietuvos valstybinės įstaigos, o fortai naudoti įvairioms kitoms reikmėms: kalėjimo, sandėlių, archyvų, gyventojų butų ir kt. Antrojo pasaulinio karo metu Lietuvą okupavus nacistinei Vokietijai, IV, VII ir IX fortai tapo masinėmis taikių gyventojų žudynių vietomis. Šiandien kauniečiai ir miesto svečiai yra kviečiami susipažinti su gigantiško gynybinio objekto – Kauno tvirtovės – istorija VII ir IX fortuose veikiančiuose muziejuose.

Kauno tvirtovės VII fortas
Archyvo g. 61
www.septintasfortas.lt

IX fortas muziejus
Žemaičių pl. 73
www.9fortomuziejus.lt

DIPLOMATINIO KAUNO ERA

Istorinės aplinkybės lėmė, kad 1919–1940 m. laikotarpis gali būti įvardytas diplomatinio Kauno era.

Atgimusios Lietuvos valstybės (1918 m.) istorinių aplinkybių dėka laikinąja sostine tapo Kaunas. Jame Lietuva žengė pirmuosius valstybingumo žingsnius: kūrėsi svarbiausios šalies institucijos ir užsienio šalių diplomatinės atstovybės.

Kauno, kaip laikinosios sostinės, statusas nebuvo įtvirtintas jokių oficialiu dokumentu. Kalbant diplomatijos terminais, Kaunas de facto tapo Lietuvos sostine 1919 m. sausio 2 d., iš Vilniaus persikėlus laikinajai Vyriausybei. Tais pačiais metais centrinė miesto gatvė buvo pavadinta Laisvės alėja, o viena iš gatvių, atsiremiančių į ją, Vasario 16-osios vardu. Taip šios gatvės vadinamos ir dabar. Kaune pirmą kartą Lietuvos istorijoje buvo išrinktas Lietuvos Prezidentas. 1919 m. balandžio 4 d. Kaune, Valstybės Tarybos posėdyje juo buvo išrinktas Antanas Smetona. Sostinėje Kaune susirinko Steigiamasis Seimas, kurio pirmasis posėdis įvyko 1920 m. gegužės 15 d. Valstybės teatre (dabartiniame Muzikiniame teatre).

Kaune veikė svarbiausios šalies institucijos, tarp jų ir Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija, kuriai teko svarbus uždavinys užmegzti diplomatinis santykius su užsienio valstybėmis bei atstovauti Lietuvai tarptautinėje arenoje. Pamažu ėmė kurtis diplomatinės atstovybės. Pirmiausia Kaune apsilankė didžiųjų valstybių – JAV, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos diplomatinės misijos, o po kurio laiko įsikūrė šių ir kitų šalių nuolatinės pasiuntinybės bei konsulatai. 1939 m. Kaune veikė šios valstybinės įstaigos bei užsienio valstybių atstovybės:

- 1 Lietuvos Respublikos Prezidento rūmai (Vilniaus g. 33);
- 2 Lietuvos Respublikos Seimo rūmai (Gimnazijos g. 3);
- 3 Lietuvos Respublikos Ministrų kabineto rūmai ir Užsienio reikalų ministerija (Maironio g. 27);
- 4 Jungtinių Amerikos Valstijų konsulas ir pasiuntinybė (V. Putvinskio g. 68);
- 5 Čekoslovakijos pasiuntinybė ir Argentinos konsulas (V. Putvinskio g. 60);
- 6 Apaštališkojo Sosto nunciatūra (V. Putvinskio g. 56);
- 7 Vengrijos garbės konsulas (V. Putvinskio g. 54);
- 8 Sovietų Sąjungos prekybos atstovybė (V. Putvinskio g. 42);
- 9 Švedijos generalinis konsulas (V. Putvinskio g. 40);
- 10 Prancūzijos pasiuntinybė (V. Putvinskio g. 14);
- 11 Norvegijos garbės konsulas (Nepriklausomybės a. 7);
- 12 Viešbutis „Metropolis“ (S. Daukanto g. 21);
- 13 Lenkijos pasiuntinybė (Kęstučio g. 38);
- 14 Didžiosios Britanijos pasiuntinybė ir konsulas (Kęstučio g. 29);
- 15 Vokietijos pasiuntinybė (Gedimino g. 19);
- 16 Danijos pasiuntinybė (Vytauto pr. 55/Griunvaldo g. 2);
- 17 Latvijos pasiuntinybė (Vytauto pr./Kęstučio g.);
- 18 Suomijos konsulas (Kęstučio g. 8);
- 19 Italijos pasiuntinybė (Vydūno al. 13);
- 20 Japonijos konsulas (Vaižganto g. 30).

Diplomatinio Kauno
audiogidas

Diplomatinio Kauno
virtualus turas

KAUNAS – TARPUKARIO ARCHITEKTŪRA GARSĖJANTIS MIESTAS

Po Pirmojo pasaulinio karo, Lietuvai atkuriant valstybingumą, istorinių aplinkybių dėka, Lenkijos kariuomenei okupavus Lietuvos sostinę Vilnių ir rytinę šalies dalį, Kaunas tapo svarbiausiu Lietuvos miestu. Kaune susitelkė valdžios institucijos, inteligentija. Pradėjo vystytis pramonė. Kaunas perėmė valstybės sostinės vairą ir tapo moderniu laisvos Lietuvos simboliu. Prie to prisidėjo ir dėkingos aplinkybės: visuomenė buvo pasirengusi pokyčiams, miestui reikėjo įvairios paskirties pastatų, o juos projektuoti galėjo talentingi, gabūs, mokslus užsienyje baigę ir į Lietuvą grįžę, šviežių idėjų pasisėmę architektai.

Vykdydamas valstybės sostinės funkcijas XX a. pirmoje pusėje Kaunas netikėtai įgijo unikalią reikšmę Europos žemėlapyje. Kurdami pažangų miestą jaunos valstybės architektai darniai įsiliejo į europinį kontekstą. Laikinojoje sostinėje kylantys atskiri pastatai, kvartalai ir kompleksai darė didžiulę įtaką viso miesto įvaizdžiui. Kaunas tapo mokslo, kultūros, švietimo centru: įsteigtos tokios institucijos kaip Lietuvos universitetas, Meno mokykla, Aukštieji kūno kultūros kursai, Dramos ir Operos teatrai, radijas, Karo muziejus, astronomijos observatorija. Kaune sparčiai vystėsi pramonė, vyko aktyvus europietiškas gyvenimas, didelis dėmesys skirtas kultūrai ir sportui.

Atsižvelgiant į tai, 1939 m. pastatyta Sporto halė, kurioje Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė antrą kartą laimėjo Europos čempionų titulą, tarsi apvainikuodama Kauną Europos akivaizdoje.

Šis Kauno virsmas europiniu miestu paliko ryškius pėdsakus vėlesniame Lietuvos valstybės vystymesi: nulėmė šalies norą kovoti dėl laisvės, išsiveržti iš sovietinės okupacijos, suformavo miesto mentalinį identitetą bei fizinį veidą. Tai tik antras architektūros periodas (be baroko),

kada Lietuvos architektūra žengė koją kojon su visa Europa. Per 20 metų suformuota gausi Kauno tarpukario architektūra, jos tanki koncentracija mieste yra unikalus reiškiny visoje Europoje, tarptautiniame modernizmo kontekste atspindintis tiek tuometines Bauhaus stiliaus tendencijas, tiek išskirtinę tautiškumo, lietuviškumo stiliistiką, išskiriančią modernią ir kokybišką Kauno tarpukario architektūrą iš bendro Europos konteksto.

Kaunas – vienintelis miestas pasaulyje, kuriame tiek daug šio stiliaus pastatų išliko iki šių dienų.

- 21 Kauno centrinis paštas (Laisvės al. 102)
- 22 Kauno valstybinis muzikinis teatras (Laisvės al. 91)
- 23 Kauno miesto savivaldybė (buv. Taupomosios kasos) (Laisvės al. 96)
- 24 Kauno valstybinė filharmonija (buv. Teisingumo ministerijos ir Seimo rūmai) (L. Sapiegos g. 5)
- 25 Lietuvos bankas (Maironio g. 25)
- 26 Pastatų kompleksas (V. Putvinskio g. 52, 54, 56, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72)
- 27 Vytauto Didžiojo karo muziejus ir Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus (V. Putvinskio g. 55)
- 28 Žaliakalnio funikulierius (Aušros g. 6)
- 29 Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilika (Žemaičių g. 31)
- 30 Jono Jablonskio gimnazija (buv. Pradžios mokykla) (Aušros g. 3)
- 31 Buv. „Pienocentro“ bendrovės rūmai (Laisvės al. 55/S. Daukanto g. 18)
- 32 Buv. „Pažangos“ bendrovės rūmai (Laisvės al. 53)
- 33 Kino teatras „Romuva“ (Laisvės al. 54)
- 34 LK Kauno įgulos karininkų ramovė (A. Mickevičiaus g. 19)
- 35 J. ir G. Lapėnų daugiabutis namas (Kęstučio g. 38)
- 36 Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (A. Mickevičiaus g. 9)
- 37 LK dr. Jono Basanavičiaus karo medicinos tarnyba (Vytauto pr. 49)
- 38 Kauno vaikų ir moksleivių laisvalaikio rūmai (buv. „Neo-Lithuania“ rūmai (Parodos g. 26)
- 39 Lietuvos sporto universitetas (Sporto g. 6)
- 40 Kauno sporto halė (Perkūno al. 5)
- 41 M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejus (buv. M. ir K. Petrauskų gyvenamasis namas) (K. Petrausko 31)

1919–1940-ųjų Kaunas
app

Tarpukario architektūros
audiogidas

Tarpukario architektūrą
pristatantis filmas

MEDINĖ KAUNO ARCHITEKTŪRA

„Lietuva turi ką parodyti pasauliui. Vienas iš jos stebuklų – medinė architektūra.“
(Gilles Vuillard)

Medžio statybos tradicija Lietuvoje – plačiai paplitusi. Nuo seno tyrinėjami kaimo trobesiai, medinės bažnyčios. Medis buvo populiarus statybos medžiaga ir tarpukario Kaune, nes mūro statyba kainavo nepalyginamai brangiau ir ją galėjo sau leisti retas namo savininkas.

Šiandien medinė miestų architektūra suvokiama kaip estetinė ir etninė vertybė. Tų namų vertę mato medinės architektūros žinovai, ją atranda ir vykstantys į pažintinius turus po Žaliakalnį, Panemunę, Šančius, Vilijampolę. Paveldo mylėtojams medinių namų vertingumas atrodo neginčijamas. Be šių namų miestas prarastų labai svarbią kultūrinio tapatumo dalį.

Deja, tik nedidelė dalis medinių tarpukario namų išlaikė laiko ir socialinių bei ekonominių pokyčių išbandymus, tačiau jie tebeskleidžia jaukumą persismelkusią tarpukario Kauno priemiesčių dvasią.

- 42 Architekto Antano Jokimo vila (Minties Rato g. 2);
- 43 Kariškio Antano Gedmanto namas (Žemuogių g. 2);
- 44 Kompozitoriaus Juozo Gruodžio vila (Salako g. 18);
- 45 Verslininko Prano Urbono vila (Žemaičių g. 20);
- 46 Statybos techniko Jono Varneckio vila (Sietyno g. 17);
- 47 Juozo ir Stasės Geniušų vila (Tulpių g. 21);
- 48 Barboros ir Kazio Zubauskų vila (A. Smetonos al. 81);
- 49 Pedagogų Jono Dereškevičiaus namas (Minties Rato g. 24).

Kaunas – išskirtine aura apgaubtas miestas, 2022 m. pretenduojantis tapti Europos kultūros sostine.

Menas ir kūryba Kauną lydi įvairiose plotmėse: muzikos, teatro, šokio, dizaino ir daugybėje kitų.

Mieste nuolatos skatinama kurti tiek viešosiose, tiek ir privačiose erdvėse.

Pasižvalgykite po įvairiausių kultūrinių objektus ar projektus: meno kūrinius virtusius pastatus, galerijas, dizaino salonus, bohemiškas kavines ir t.t. Renginių įvairovė taip pat nustebins. Jei tik nutarsite apsilankyti – puikiai praleisite laiką!

Kupinas naujų pojūčių ir atradimų, Kauno kultūrinis gyvenimas – modernios ir jaunatviškos kultūros židiny, todėl kiekvienas, mylintis meną, Kaune ras savąjį kampą.

Kasmet Kaunas įtraukia į neapbrėpiamą renginių erdvę. Laukiame Jūsų gilią tradicijas turinčiuose ar tik naujai atrandamuose festivaliuose.

Kovas-gruodis

Menas senuosiuose Lietuvos dvaruose www.menasdvaruose.lt

Unikalūs šiuolaikinio meno pristatymas senosios architektūros erdvėse.

Balandis

„Kaunas Jazz“ www.kaunasjazz.lt

Daugiau nei du dešimtmečius organizuojamas „Kaunas Jazz“ festivalis kiekvieną pavasarį kviečia šios muzikos gerbėjus pasiklausyti ryškiausių Lietuvos ir užsienio džiazo žvaigždžių. Dauguma miesto erdvių alsuoja džiazo nuotaikomis, todėl pavasaris tvyro ne tik lauke, bet ir atsispindi žmonių veiduose. Balandžio mėnesio paskutinįjį savaitgalį Kaunas švenčia ir tampa tarptautinių įvairių šio žanro stilių traukos centru, tikra Lietuvos džiazo sostine.

Gegužė

Dizaino savaitė www.dizainoforumas.lt

Tradiciškai pirmąją gegužės savaitę penki Lietuvos miestai – Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai ir Telšiai – pasineria į dizaino fiestą, kurios metu svečiai kviečiami sudalyvauti kūrybinėse dirbtuvėse, apsilankyti parodose, semtis žinių ir jomis dalintis tarptautinėse konferencijose, o kūrėjai – pristatyti savo naujausius darbus.

Tarptautinis folkloro festivalis „Atataria lamzdžiai“

www.ktkc.lt

Folkloras, autentiška kultūra, tradicijos, dainos, muzika ir šokiai iš Lietuvos ir užsienio gegužės mėnesį susipina į tarptautinį folkloro festivalį „Atataria lamzdžiai“.

Tarptautinės sportinių šokių varžybos „Gintarinė pora“

www.tautosnamai.lt

Tradicionis Kauno miesto renginys su keliais šimtais šokėjų porų, dešimtimis garsių tarptautinės klasės teisėjų iš viso pasaulio ir įspūdinga varžybų koncertine programa.

Festivalių-konkursų ciklas „Kaunas Cantat“

www.kaunascantat.lt

Didžiausias chordinės muzikos festivalių projektas, kuriame klausytojams pristatoma aukšto profesionalumo įvairių stilių chordinė muzika.

Tarptautinis lėlių teatrų festivalis „Šypsos lėlės ir vaikai“

www.kaunoleles.lt

Festivalyje profesionalių Lietuvos ir užsienio kolektyvų spektakliai, parodos, miestiečių jau pripažintas lėlių ir kaukių paradas, meistriškumo parodos, seminarai.

Šventė „Kauno Hanzos dienos“ www.tautosnamai.lt

Jau daugiau nei 600 m. Kauno miestui suteikta Magdeburgo teisė. Kaunas yra vienintelis Lietuvos miestas, dabar priklausantis Naujosios Hanzos miestų sąjungai, tad šventei suteikta viduramžių tapatybė išskiria ją iš visų kitų Lietuvos miestų švenčių. Žiūrovai kviečiami susipažinti su viduramžių kultūra, muzika, šokiais, vaidinimais, žaidimais, amatais, riteriais, kovojančiais tarptautiniame turnyre Lietuvos kariuomenės vardo kalavijui laimėti.

Kauno miesto moksleivių dainų šventė www.vmlr.lt

Teatralizuota, įvairius menų žanrus jungianti miesto vaikų ir jaunimo chorų, instrumentinių ansamblių, tautinių ir šiuolaikinių šokių kolektyvų šventė, kurioje kasmet dalyvauja net keli tūkstančiai moksleivių.

Gegužė-liepa

Tarptautinis festivalis „Operetė Kauno pilyje“

www.operetta.lt

Pirmasis Rytų Europoje operetės festivalis, kuriame gražiausius kūrinius atlieka įvairių Europos valstybių dainininkai, muzikantai ir orkestrai.

Gegužė-rugpjūtis

Pažaislio muzikos festivalis www.pazaislis.lt

Geriausio pasaulinio garso atlikėjai, klasikinė, senoji muzika, įvairūs kūrybiniai projektai, džiazas ir dar daugiau įspūdingų visą vasarą kviečia patirti Pažaislio muzikos festivalis.

Birželis

„Bike Show Millennium“ www.bikeshow.lt

Visą miestą džiuginanti šventė, kurioje dalyvauja viso pasaulio baikeriai ir auto-moto sporto meistrai.

Rugsėjis

„Kaunas Photo“ www.kaunasphoto.com

„Kaunas Photo“ festivalis yra didžiausias ir svarbiausias fotografijos renginys Baltijos šalyse. Lankomiausias fotografijos projektas vyksta pačiose įvairiausiose lauko ir vidaus erdvėse. Organizuojamas kiekvienais metais Kaune.

Tarptautinis tradicinio ir šiuolaikinio folkloro festivalis „Suklegos“ www.suklegos.lt

Šiuolaikinio žvilgsnio į folklorą festivalis, apimantis įvairius muzikos stilius, projektus, kurių pagrindas – etninė kultūra.

Rugsėjis–spalis

Tarptautinis Kauno kino festivalis www.kinofestivalis.lt

Pastarojo meto įdomiausi, tarptautinio pripažinimo sulaukę viso pasaulio ir lietuviški kino filmai, atspindintys šių dienų kino meno raidos tendencijas.

Rugsėjis–gruodis

Kauno bienalė www.bienale.lt

Tai didžiausias Baltijos šalių regione tarptautinis šiuolaikinio meno renginys, kurį sudaro parodos, menininkų rezidencijų programos, kūrybinės dirbtuvės, edukacinės programos, viešieji ir bendruomenių menų projektai.

Spalis

Tarptautinis šiuolaikinio šokio festivalis „Aura“ www.aura.lt

Čia pristatomi pripažinti užsienio choreografų ir trupių darbai, jungiantys skirtingas meno formas, technikas ir tradicijas.

Tarptautinis multimedijos ir meno muzikos festivalis „Centras“ www.cntrs.lt

Kaune vykstantis didžiausias Lietuvoje šiuolaikinių medijų meno ir muzikos festivalis.

Lapkritis

Šiuolaikinės muzikos festivalis „Iš arti“ www.isarti.lt
Šiuolaikinių lietuvių ir užsienio kompozitorių kūrinių pristatymas, tarptautinės mainų programos, paskaitos, kūrybinės dirbtuvės, eksperimentai.

Lapkritis–gruodis

Kalėdų eglutės įžiebimo šventė ir Kalėdų miestelis www.tautosnamai.lt

www.manofestivalis.lt

Norėdami nuspalvinti miestą ir pagyvinti viešąsias erdves, profesionalūs menininkai Kaunui dovanoja didelio formato piešinius ant pastatų sienų. Piešiniai kuriami atsižvelgiant į vietas bei jos bendruomenės gyvenimą, aktualijas ir idėjas. Šie meno kūriniai – nauji traukos objektai bei įsimintini ir gyvybingi miesto žymekliai.

Nemuno krantinėje po M. K. Čiurlionio tiltu atidaryta apie 2200 m² siena, kuri atsiveria žmonių eksperimentams, treniruotėms, dirbtuvėms ir tiesiog poilsiui prie upės. Ši siena Kaune visuomet bus vieša ir atvira erdvė kiekvieno kūrybai.

www.nykoka.lt

Gatvės menas

1. „Senelis išminčius“ (Jonavos g. 3)
2. „Pilies sodas“ (Jakšto g. 5)
3. „Meno butis“ (Muitinės g. 2)
4. „Kvadratas“ (Smalininkų g. 7)
5. „Laiminga vaikystė“ (Nemuno g. 30)
6. „Berniukas su kriaukle“ (Ožėskienės g. 4)
7. „Rožinis dramblys“ (Ožėskienės g. 18-18A)
8. „Kiemo galerijoje“ (Ožėskienės g. 21A)
9. „Inteligentas“ (Putvinskio g. 56)
10. „Tikslo link“ (Perkūno al. 3A)
11. „Climate Change“, „Family“ (Nemuno krantinė ties Čiurlionio tiltu)
12. „Laikrodininkas“ (Savanorių pr. 1)
13. „Kupidonas“ (Savanorių pr. 51)
14. „Kaunas be cukraus“ (Savanorių pr. / Žemaičių g. sankryžos požeminė perėja)
15. Varnių tilto kolonos Vilijampolės pusėje
16. „Spalvotas namas“ (Veiverių g. 50)

Kaunas – Europos kultūros sostinė 2022

Iš šalies į šalį, iš miesto į miestą keliaujantis Europos kultūros sostinės projektas, tikimės, 2022 m. sustos ir suklestės Kaune – mieste, kuris turi tiek puikią kultūros infrastruktūrą, tiek ir išvystytą tarptautinių partnerystių tinklą. Programa pavadinimu „Contemporary Capital / Šiuolaikinė sostinė“ atspindės, reflektuos ir kvestionuos miesto istoriją ir šiuolaikiškumą. Kontekstualiai atspirdami nuo „Laikinosios sostinės“ metais (1919–1940) čia įsiplieskusios kūrybinės, pilietinės, diplomatinės ir akademinės energijos, pavertusios Kauną moderniu miestu, 2022 m. Europai ir pasauliui norime pasiūlyti šiuolaikinės sostinės perspektyvas – plačias viešų renginių, aktyvaus poilsio, bendruomeniškumo, mokslo bei meno bendradarbiavimo programas, rezidencijų, festivalių, muzikos, kino, vaizduojamųjų menų programas.

Renginių vietos

Kauno valstybinė filharmonija

L. Sapiegos g. 5
www.kaunofilharmonija.lt

Kauno valstybinis muzikinis teatras

Laisvės al. 91
www.muzikiniteatras.lt

Nacionalinis Kauno dramos teatras

Laisvės al. 71
www.dramosteatras.lt

„Žalgirio“ arena

Karaliaus Mindaugo pr. 50
www.zalgirioarena.lt

Meno galerijos

Meno parkas

Rotušės a. 27
www.menoparkas.lt

Kauno fotografijos galerija

Rotušės a.1 / Vilniaus g. 2
www.kaunastgallery.lt

Galerija „Post“

Laisvės al. 51a
www.postgalerija.lt

VDU Galerija „101“

Muitinės g. 7
www.vdu.lt

M. Žilinsko dailės galerija

Nepriklausomybės a. 12
www.ciurlionis.lt/zilinsko

Kauno paveikslų galerija

Donelaičio g. 16
www.ciurlionis.lt/paveikslu

Meno forma

Savanorių pr. 166
www.menoforma.lt

AKTYVUS LAISVALAIKIS – DAUGIAU TEIGIAMŲ EMOCIJŲ!

Išsklaidykite kasdienius rūpesčius pasinerdami į įvairiausius nuotykius, kuriuos jums siūlo Kaunas: laipiojimas uolomis, nuotykių parkai, šuoliai su virve, paplūdimio tinklinio arena, vienintelė žiedinė lenktynių trasa Lietuvoje, virvių atrakcionai, dažasvydis ir daugybė kitų aktyvaus laisvalaikio galimybių!

Apsilankyti Kaune vilioja ir Santakos bei Nemuno upės salos parkai. Šie parkai – puiki rekreacinė zona, kurioje galima ne tik pasivaikščioti, bet ir sportuoti, dalyvauti sportiniuose ir pramoginiuose renginiuose. Parkuose įrengti lauko treniruokliai, vaikų žaidimo aikštelės.

Nemuno salos parkas atviras visiems paplūdimio tinklinio mėgėjams. Čia įrengtos net keturios tinklinio aikštelės. Santakos parke įrengtas naujas riedučių, riedlenčių ir BMX dviračių parkas.

Vis labiau populiarėjantys pabėgimo kambariai – puikus būdas smagiai praleisti laiką su draugais, kolegomis ar šeima. Juose, pasitelkus loginį mąstymą, vaizduotę ir pastabumą, komanda žmonių ieško įvairių užuominų ir sprendžia užduotis, kad kuo greičiau ištrūktų iš užrakinto kambario.

Dviračių takų
žemėlapis

Kauno rekreacijos ir
poilsio zonų žemėlapis

Lampėdžių karjero paplūdimys

(Raudondvario pl. 161A)

Viena labiausiai pamėgtų Kauno gyventojų poilsio ir maudymosi vietų. Čia įsikūręs ir kempingas, todėl tai – ideali vieta turistams.

Galima išsinuomoti baidares, vandens dviračius, kanojas ar vandenlentes. Vandenlenčių parkas turi vieną ilgiausią trasą visoje Europoje (ilgis 287 m). Galima išbandyti ir plaukiojimą irklentėmis. Tai universalus sportas, kurio, nepriklausomai nuo amžiaus, gali mėgautis visi.

Lampėdžiuose galite leisti laiką žaisdami krepšinį, paplūdimio tinklinį, mini golfą ar tenisą. Nuotykių parkas – taip pat čia pat.

Įvairių vandens pramogų ar kitų aktyvaus laisvalaikio galimybių čia ras kiekvienas!

Panemunės paplūdimys

(A. Smetonos al. 4)

Jaukiam ir turiningam poilsui čia rasite poilsiavietę su naujai įrengtomis sporto ir žaidimų aikštelėmis, pavėsinėmis ir suoliukais.

I ir II Kauno marių paplūdimiai

(T. Masiulio g.)

Kauno mariose galima paplaukioti išnuomotu vandens dviračiu ar valtimi, pažaisti paplūdimio tinklinį, veikia lauko kavinės.

Vandens turizmas Kaune siūlo daug galimybių pasigrožėti tiek miestu, tiek nuostabią gamta. Belieka tik išsirinkti sau tinkamiausią kelionę. Detalesnę informaciją Jums suteiks Kauno turizmo informacijos centras ir konferencijų biuras. Tik nepamirškite bilietais pasirūpinti iš anksto!

Maršrutai nuo prieplaukos senamiestyje ties Vytauto bažnyčia

(Prieplaukos kr.)

Prie pat Santakos parko įsikūrusi senoji prieplauka kviečia šiltąjį metų sezoną pasižvalgyti į Kauno apylinkes plaukiant Nemunu.

Kaunas

Kelionės metu plauksite aukštyn upe, pro Vytauto Didžiojo tiltą iki naujai pastatytos „Žalgirio“ arenos. Pamatysite Kauno senamiesčio grožį, architektūros paveldą. Taip pat turėsite galimybę pamatyti didžiausių Lietuvos upių (Nemuno ir Neries) santaką, įplaukti į Nerį ir pasigrožėti seniausia Lietuvoje mūrine pilimi.

Kaunas-Kačerginė-Kaunas

Kelionės metu praplauksite pro Kauno pilį, vaizdingą Nemuno ir Neries santaką, Lampėdžių gyvenvietę, pamatysite Nemuno intaką Nevėžį, žvilgsniu palydėsite Raudondvario miestelį. Atplaukę į Kačerginę turėsite 1,5 val. apžiūrėti miestelio lankytinus objektus ar tiesiog pailsėti pušyne. Kačerginė nuo seno traukia lankytojus savo gamtos grožiu ir grynu pušyno oru.

Kaunas-Kulautuva-Kaunas

Vasaros sezonu kiekvieną sekmadienį turistai gali mėgautis ypatingai smagia pramoga – kelione į Kulautuvą legendiniu laivu „Tolstojus“. Kelionės maršrutas driekiasi Nemuno upe, aplankomas ir Kačerginės miestelis, kuris garsus turtinga istorija ir grynu pušyno oru.

Kaunas-Raudondvaris-Kaunas

Kelionės metu pamatysite Kauno senamiesčio grožį, Nemuno ir Neries santaką, Kauno rajono gyvenvietes, Nevėžio kraštovaizdį. Raudondvaryje aplankysite XVII a. pradžios Lietuvos renesanso architektūros paminklą – Raudondvario pilies dvarą, kuriame nuotaikingą ekskursiją ves „grafienė Rozalija“.

Maršrutai nuo Kauno marių prieplaukos

(T. Masiulio g.)

Kaunas-Rumšiškės-Kaunas

Reguliarūs reisai laivu į Rumšiškės – puiki sekmadienio pramoga, kurios metu turėsite galimybę pasigrožėti nuostabiomis Kauno marių panoramomis, pamatyti Pažaislio vienuolyno ansamblį, apsilankyti viename didžiausių muziejų po atviru dangumi Europoje – Lietuvos liaudies buities muziejuje Rumšiškėse. Kelionės metu muziejaus lankymui skiriamos 4 val.

Kaunas-Kruonis-Kaunas

Reguliarūs reisai į Kruonį vykdomi šeštadieniais. Kelionės metu pasigrožėsite nuostabiomis Kauno marių panoramomis, pamatysite Pažaislio vienuolyno ansamblį bei Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę.

Kaunas-Birštonas-Kaunas

Visos dienos kelionės metu turėsite išskirtinę galimybę grožėtis Kauno marių regioninio parko vaizdais bei turiningai praleisti laiką nuostabiame Birštono kurorte. Plaukimas į Birštoną truks 4 val., kelionės metu lydimasis gidas keleiviams pateiks įdomių faktų, laive galėsite įsigyti užkandžių bei gėrimų. Birštone bus skiriamos 4 val., per kurias galėsite dalyvauti apžvalginėje ekskursijoje, išsinuomoti dviratį, papietauti jaukioje kavinėje bei restorane ar tiesiog surengti iškylą.

Pramoginiai laivai plukdo nuo gegužės mėnesio. Priklausomai nuo maršruto, pasiplaukioti galima iki rugsėjo arba lapkričio mėnesių. Galimi ir užsakomieji plaukimai.

Kaunas – puiki vieta šeimyniniam poilsiui. Čia tiek įvairiausių pramogų! O tai, kad miestas itin kompaktiškas, leis suspėti patirti kuo daugiau įspūdžių. Dauguma jų – vienodai smagūs tiek vaikams, tiek jų tėveliams.

Kaune įsikūręs Lietuvos zoologijos sodas kviečia aplankyti daugiau nei 2000 gyvūnų. Šią kolekciją sudaro per 250 rūšių, iš kurių nemažai yra įtrauktos į Lietuvos ir Tarptautinę raudonąsias knygas. Zoologijos sode organizuojamos ir edukacinės programos, naktis zoologijos sode bei kiti įvairūs renginiai.

Jei norėsite atrasti erdvę, kurioje nejaustumėte žemės po kojomis, kurioje nekankintų aukščio baimė, kurioje atšokti būtų galima netgi nuo sienų – apsilankykite daugybės batutų, sujungtų į vieną erdvę, parkuose.

Įrengus naują riedučių, riedlenčių ir BMX dviračių parką, ištisomis dienomis ir vakarais Santakos parke aktyviai laisvalaikį gali praleisti ekstremalaus sporto entuziastai.

Visus, norinčius aktyviai praleisti laiką gryname ore neišvažiuojant iš miesto, kviečia nuotykių parkas, įsikūręs prie pat Lampėdžių karjero. Čia jūsų laukia

įvairios trasos: nuo Greitosios vaikams, kuri suteis mažyliams pasitikėjimo savo galiomis, iki 16 m aukščio drambliaskrydžio.

Šiltuoju metu laiku miestą užlieja muilo burbulai. Sutartoje vietoje kelis kartus per vasarą galima pasinerti į spalvotų burbulų fiestą!

Kaune jus kviečia ir naujausiomis technologijomis išsiskiriantis žaidimas lazeriniais šautuvais.

Taip pat miesto parkuose veikia vaikų žaidimų aikštelės, miesto teatrai siūlo spektaklius vaikams, o dauguma muziejų savo išskirtinumu palieka didžiulį įspūdį ne tik mažiesiems, bet ir jų tėveliams.

Zapyškio bažnyčia (Bažnyčios g. 13, Zapyškis) (nuo miesto centro – 23 km)

Miestelis, įsikūręs kairiajame Nemuno krante, garsus viena gražiausių bažnyčių Lietuvoje. Senoji Zapyškio bažnyčia (Šv. Jono Krikštytojo) – vienas unikaliausių kultūros paveldo objektų. Pastatyta XVI a. gotikos stiliumi, šiandien bažnyčia stūkso vaizdingoje Nemuno pakrantėje vieniša. Pasakojama, kad kadaise ji buvo apsupta trobesių, tačiau dėl dažnų ir didelių potvynių gyventojai iš jų išsikėlė, o sodybos sunyko. Apie jas vis dar byloja tik tyliai žaliose pievose rymantys medžiai. Deja, bažnyčios interjero lengvai išvysti nepavyks. Didžiąją laiko dalį bažnyčia uždaryta, lankytojai įleidžiami tik per šventes ir festivalius. Tačiau užtekčiai įdomu ją apžiūrėti iš išorės. 1 m storio, raudonų plytų sienos sumūrytos ne visai lygiai. Bet tai tik suteikia žavesio. Fasaduose gausu profiliuotų plytų, kurios sudaro įvairias kompozicijas aplink langus, nišas ir portalus. Religinėms reikmėms Senoji Zapyškio bažnyčia nebenaudojama nuo XX a. pradžios. Kadangi į ją nebetilpdavo visi norintys mišias aplankyti parapijiečiai, 1901 m. ji buvo oficialiai uždaryta, o Zapyškyje pastatyta nauja bažnyčia. Važiuojant keliu Kaunas – Šakiai arba plaukiant pramoginiu laivu Kaunas – Kulautuva, neabejotina – Senoji Zapyškio bažnyčia yra vienas ryškiausių Nemuno slėnio akcentų. Vasarą prie šios bažnyčios vyksta Pažaislio muzikos festivalio koncertai, aitrų šventę ir kiti renginiai.

Tradicinių amatų centras (nuo miesto centro – 22 km) www.krmuziejus.lt

XIX-XX a. technikos paveldo ir etninės kultūros ekspozicija Tradicinių amatų centre įkurta po atviru dangumi Biliūnų kaime, Raudondvario seniūnijoje. Eksponuojami iš įvairių Lietuvos vietų Juozapo Liekio surinkti Lietuvoje ir užsienio šalyse pagaminti varikliai, žemės ūkio technika, automobiliai, motociklai, brikos, Lietuvos kaime naudoti meistrų darbo įrankiai, namų apyvokos daiktai. Galima išvysti ir gana retų mechanizmų. Didžioji dalis technikos yra suremontuota, restauruota ir veikiama. Čia galima susipažinti ir su krašto etniniu paveldu, ir su atnaujinta senovinės technikos lauko ekspozicija.

Žemaitkiemio-Babtyno dvaras (nuo miesto centro – 35 km) www.senasdvaras.lt

Babtų seniūnijoje, Kauno r., esantis Žemaitkiemio dvaras įkurtas XVI a. Dešiniajame Nevėžio krante stovintis dvaro ansamblis ne kartą buvo perstatytas ir rekonstruotas. Žemaitkiemio dvaras atgimė 1999 m. Jį įsigijus naujam savininkui čia ne tik prasidėjo pastatų atstatymo darbai, pamažu dvaras arba tai kas iš jo statinių komplekso buvo likę, virto kultūros erdve. Dvaro rūmuose įrengtos gyvenamosios patalpos, biblioteka, paveikslų galerija, kluonas virto koncertų vieta. Žemaitkiemio dvaro prieigose vyksta menininkų plenerai, kūrybinės popietės, skamba poezija ir muzika.

PANEMUNIAIS: AMŽIŲ SUFORMUOTAS MARŠRUTAS DEŠNIOJU NEMUNO KRANTU

Turiningą maršrutą Panemunės keliu suformavo prabėgę amžiai. Iš vienos pusės kelias apjuostas vaizdingo Nemuno slėnio, iš kitos – stūksančių piliakalnių. Keliaukite panemuniais, lankydami visus šiame kelyje esančius gamtos, istorijos ir kultūros objektus.

1. Raudondvaris (nuo miesto centro – 12 km)

Šiandien tai jaukus Lietuvos vidurio miestelis, įsikūręs Nemuno ir Nevėžio upių santakoje. Raudondvario dvaras šaltiniuose minimas jau XVII a. Jį valdė ir puoselėjo Radvilos, Tiškevičiai. Savo laiku dvaras garsėjo kaip kultūros ir meno centras, turėjo puikią dailės galeriją ir biblioteką.

Raudondvario dvaro rūmai (tradiciškai vadinami pilimi) yra miestelio atsiradimo priežastis ir dabartinis turizmo traukos centras. Pilis – tik vienas iš Raudondvario architektūrinio ansamblio elementų.

Kiekvieno akį ypač turėtų patraukti šalia pilies pastatytos dvaro ofisinės, oranžerija, arklidės. Visa tai supa žaluma – parkas. Dabar čia dažnai vyksta įvairūs koncertai, festivaliai, parodos ir kiti renginiai. Pilyje taip pat veikia kompozitoriaus J. Naujalo muziejus.

Raudondvario bažnyčia – aukščiausias ir geriausiai matomas pastatas miestelyje, turintis neobaroko ir neoklasicizmo bruožų. Prie bažnyčios projektavimo darbų prisidėjo garsus italų architektas Laurynas Cezaris Anikinis. Pastatyta 1846–1857 m. tuometinio dvaro savininko grafo Benedikto Emanuelio Tiškevičiaus užsakymu.

PANEMUNIAIS: AMŽIŲ SUFORMUOTAS MARŠRUTAS DEŠNIOJU NEMUNO KRANTU

2. Kulautuva (nuo miesto centro – 21 km)

Viena iš gražiausių gyvenviečių Kauno rajone, įsikūrusi dešiniajame Nemuno krante. Tarpukariu tapusi žymiu kurortu, Kulautuva tebevilioja ošiančiu pušynu ir ramybe nuo skubos pailsėti norinčius žmones.

Šiuo metu Kulautuvos vardas geriausiai žinomas dainuojamosios poezijos gerbėjams, nes kiekvieną vasarą miestelis tampa bardų sostine. Kasmet liepos mėnesį čia vyksta festivalis „Akacijų alėja“.

Vasaros metu į Kulautuvą galima atvykti laivu. Turistinis-pažintinis maršrutas „Kaunas-Kačerginė-Kulautuva-Kaunas“ plukdo naujovių ir pažinimo išsiligusius turistus.

3. Paštuvos karmeličių vienuolynas (nuo miesto centro – 25 km)

1994 m. Paštuvoje atkurtas Šv. Juozapo ir Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės basųjų karmeličių vienuolynas padalintas į dvi dalis – viešąją ir uždarą. Viešojoje apsistoja žmonės, kurie nori melstis kartu su vienuolėmis.

Karmelitų ordino pavadinimas siejamas su Karmelio kalnu, esančiu Šventojoje Žemėje, kur nuo pranašo Elijo laikų gyveno eremitų bendruomenės.

4. Vilkija (nuo miesto centro – 31 km)

Visas miestelis – vertinga architektūros visuma, pradėjusi formuotis nuo XVI amžiaus. Valstybės saugomos ir dėmesio vertos senos miestelio gatvės išlikę nuo XIV amžiaus.

Miestelyje aplankykite neogotikinę 1900-1908 m. pastatytą Šv. Jurgio bažnyčią, brolių Antano ir Jono Juškų etninės kultūros muziejų (Kauno Mažoji g. 2), įsikūrusį seniausiam miestelio pastate, skaičiuojančiame ~300 m. Jo sienos regėjo mums gerai žinomus lietuvių kūrėjus, tačiau ryškiausią pėdsaką čia paliko garsiausias lietuvių tautodailininkas Antanas Juška. Jo sukaupti lietuvių liaudies dvasiniai turtai ir šiandien stebina savo gausa. A. Juškos amžininkai mini daugiau nei 70 000 senųjų lietuviškų žodžių žodyną, 7 000 dainų dainyną, apie 2 000 melodijų rinkinį, Vydūno ranka rašytus laiškus, B. Buračo autografais paženklintas knygas, dešimtis raštais mirgančių audinių, skrynių, šimtus senosios buities rakandų. Kasmet čia vyksta tradicinės brolių Juškų dainų ir kalendorinės šventės, rengiamos parodos, susitikimai su įdomiais žmonėmis.

Vasaros sezono metu Vilkijoje esančiu keltu galite persikelti per Nemuną.

5. Seredžius (nuo miesto centro – 44 km)

Seredžiuje yra piliakalnis, kaip ir kiti piliakalniai, menantis aršias kovas su kryžiuočiais, ir vadinamas Palemono kalnu. Tai vienas aukščiausių ir vaizdingiausių Lietuvos piliakalnių (apie 40 m aukščio). Pasak legendos, ant šio piliakalnio įsikūrė gyventi iš Romos imperijos pabėgęs kunigaikštis Palemonas su 500 Romos didikų. Palemono sūnūs ir vaikaičiai valdė dideles sritis ir įkūrė miestus. Vaikaitis Kernius įsikūrė toliau nuo Seredžiaus, dešiniajame Neries krante ir vietovę pavadino Kernave.

Ant piliakalnio stovėjo pilis, 1293 m. paminėta Petro Dusburgiečio „Prūsijos žemės kronikoje“. Šią pilį kryžiuočiai puldinėjo nuo 1293 m. ir atsilaikę ji iki 1363 m. Tais metais pilis buvo sudeginta ir niekada neatstatyta. Pietinėje miestelio dalyje yra senkapių, datuojamų III-IV a.

6. Belvederio dvaras (nuo miesto centro – 45 km)

Apie 1840 m. pagal italo Pjero de Rosio projektą buvo pastatytas Belvederio dvaras (Belvederis reiškia gražų vaizdą). Dvaro rūmai pastatyti pagal itališkų toskaniškųjų vilų pavyzdį, bajoro Kazimiero Burbos užsakymu. Dviaukščiai mūriniai netaisyklingo plano rūmai su triaukščiu bokštu buvo prabangiai įrengti viduje.

Dvaro sodybą sudarė ne tik rūmai ir parkas. Tai buvo didžiulis gyvenamųjų ir ūkinių pastatų kompleksas, kurį sudarė apie dvidešimt pastatų.

Parko gilumoje stovi nedidelė neogotikinė koplyčia – Burbų giminės mauzoliejus.

Nepaisant to, kad kažkada prašmatnūs, spindintys grožiu ir prabanga rūmai bei kiti dvaro pastatai šiandien yra beveik visiškai sugriuvę, o parkas apleistas, ši vieta spinduliuoja ypatingą aurą, o keliaujant paupiu ją aplankyti tiesiog būtina.

7. Veliuona (nuo miesto centro – 53 km)

Manoma, kad tai viena seniausių Lietuvos gyvenviečių, dažnai minima istoriniuose šaltiniuose, nes šalia tekantis Nemunas buvo gamtinė riba su prūsų žemėmis, kuriose dar XIII a. įsitvirtino Kryžiuočių ordinas. Pasak istorinių šaltinių, Veliuonoje lankėsi, kovojo ir mirė Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas.

Veliunos Nemuno slėnio šlaite rasite istorinį paminklą – archeologinių piliakalnių kompleksą. Vakarinis piliakalnis vadinamas Ramybės kalnu. Tai – 32 m aukščio stačiašlaitis nupjauto kūgio formos piliakalnis. Antrasis piliakalnis vadinamas Gedimino kapo kalnu. Pasak legendų, Veliuonoje, puldamas Bajerburgą ar gindamas Veliunos pilį, žuvo Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas, o piliakalnis – jam supiltas kapas. Ant piliakalnio stovi Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Gediminui pastatytas paminklas.

Miestelyje iki šių dienų išlikę XIX a. klasicistinio dvaro rūmai, kuriuos pastatė Mykolas Zaleckis. Jie mediniai, su keturių kolonų portiku fasadinėje pusėje. Dvaro parke auga iš kitų kraštų atvežti medžiai. XX a. čia buvo įkurta ir su pertraukomis veikė mokykla, kurioje mokėsi ir rašytojas Petras Cvirka. Dabar dvaro rūmuose įkurtas kraštotyros muziejus.

8. Raudonė (nuo miesto centro – 63 km)

XVI–XVII a. Nemunui tapus svarbia prekybos arterija, pilys įgavo naują formą – turtuoliai, pirkliai, didikai pradėjo statyti pilų tipo rezidencijas, kuriose tik puošybos elementais tapusios šaudymo angos priminė ankstesnių pilų pagrindines funkcijas. XVI a. pab. taip iškilo ir stačiakampė Raudonės pilis. Šiuo metu Raudonės pilyje įsikūrusi Raudonės pagrindinė mokykla. Nuo restauruoto 33,5 m aukščio pilies bokšto galima pasigrožėti apylinkėmis ir Nemuno vingiais. Pilį supa senas parkas, kuriame auga ištisos alėjos retų medžių. Deja, jau nebežaliuoja Gedimino ąžuolas, po kuriuo, pasak legendos, vykdamas į Veliuną, paskutinį kartą pietavo Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas. Prie tvenkinio yra mūrinis malūnas. Jis pastatytas 1887 m. kaip ūkinis pastatas, vėliau jame įrengtas malūnas.

PANEMUNIAIS: AMŽIŲ SUFORMUOTAS MARŠRUTAS DEŠNIOJU NEMUNO KRANTU

9. Panemunės pilis (nuo miesto centro – 72 km)

Netoli Raudonės – ir Panemunės pilis. Pilies pavadinimas keitėsi kelis kartus. Pirminį pavadinimą ji gavo nuo Panemunės dvaro, kurio žemėje buvo pastatyta. Šią pilį apie 1604 m. pradėjo statyti iš Vengrijos atsikėlęs miško pirklys Janušas Eperješas. Pilis nebuvo krašto gynybai skirta tvirtovė, o tipiška XVII a. feodalo pilis su gynybiniais įrenginiais, gyvenamaisiais ir ūkiniais pastatais. Panemunės pilies statyba buvo baigta apie 1610 m.

Pilies bokšto rūsyje – karcerys, į jį patekdavo pilies šeimininkams prasikaltę valstiečiai. Ilgiausia bausmė – trys mėnesiai. Šiandien čia įėjus paširpsta oda. Tai vėlės byloja apie savo kančią.

Panemunės pilis pasitiks jus ant aukštos kalvos, supama seno parko, apjuosta penkių kaskadinių tvenkinių.

PANEMUNIAIS: AMŽIŲ SUFORMUOTAS MARŠRUTAS DEŠNIOJU NEMUNO KRANTU

10. Šilinės smuklė (nuo miesto centro – 74 km)

Keli kilometrai į vakarus nuo Panemunės pilies stovi buvusi garsi Šilinės smuklė. Tai XVIII a. vid. liaudies medinis architektūros statinys. Šiuo metu buvusioje Šilinės smuklėje įsikūrusi Panemunių regioninio parko direkcija, informacijos centras ir gamtos mokykla. Pastate įrengtos krašto gamtą ir buitį pristatančios ekspozicijos. Šilinėje galima skirti laiko edukacinei programai „Medaus Slėnyje“.

11. Jurbarkas (nuo miesto centro – 88 km)

Ant kairiojo Mituvos upės kranto, dideliame parke, buvusio puikaus dvaro pastatuose veikia Jurbarko krašto muziejus, V. Grybo memorialinis muziejus, Turizmo ir verslo informacijos centras. Centrinio pastato pamatus puošia ir lankytojus traukia atstatytas portikas.

Lankydamiesi Jurbarko taip pat aplankykite Švč. Trejybės bažnyčią, Jurbarko piliakalnį, vadinamą Bišpiliu.

Kauno rajono turizmo ir verslo informacijos centras

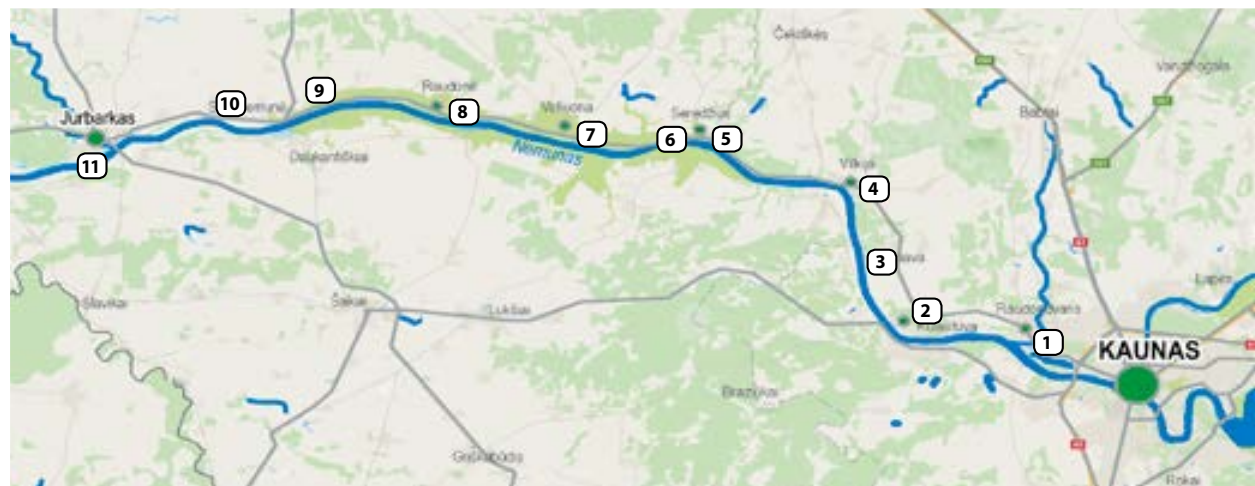
Pilies takas 1, Raudondvaris,

54127 Kauno r.

Tel. +370 37 548118

E. p. info@turizmo-info.lt

www.turizmo-info.lt

Regioninis parkas įkurtas siekiant išsaugoti unikalų Kauno marių tvenkinio kraštovaizdžio kompleksą, didžiąsias atodangas, užlietas Nemuno intakų žiotis, unikalų Pažaislio vienuolyno architektūrinį kompleksą ir kitas gamtos bei kultūros paveldo vertybes. Parkas apima dalį Kauno miesto, Kauno ir Kaišiadorių rajonų teritorijų. Kauno marių regioninio parko plotas – 9869 ha.

1. Kauno marių regioninio parko vidaus ekspozicija

www.kaunomarios.lt

Nemuno virsmas mariomis – pagrindinė ekspozicijos tema, apjungianti turtingą ir dramatišką iškeltų kaimų istoriją ir ryškiausius XX a. Lietuvos kraštovaizdžio pokyčius. Pagrindinis ekspozicijos akcentas – maketas, ant kurio projektuojamas vaizdas, tarsi laiko mašina, nukelia į tolimą praeitį: išvysite kaip traukėsi paskutinis ledynas, kaip formavosi Nemunas ir jo slėnis, kaip galiausiai jis virto Kauno mariomis.

2. Kauno tvirtovės V fortas

Greta Kauno marių yra du unikalaus Rytų Europoje fortifikacinės architektūros ir karo istorijos paminklo Kauno tvirtovės žiedo objektai: carinė Rusiją menantis V fortas, du Vaišvydavo blindai ir Pirmojo pasaulinio karo Geležinkelio (Palemono) forto liekanos su blindų grandine. Išsiskiriantis savo išplanavimu, penkiakampės formos, asimetriškas, prisitaikęs prie aplinkos V fortas buvo pastatytas 1889 m.

Teritorijos kraštovaizdį formuoja forto teritorijos želdiniai ir sovietmečiu pastatyti priešlėktuvinių raketų bazės pastatai. Šiuo metu fortą sėkmingai populiarina dažasvydžio klubas.

3. Žiegdrių geologinis takas

Takas, prasidedantis netoli Žiegdrių kaimo, tęsiasi 1,6 km. Besidomintiems geologija bus puiki proga išmokyti „skaityti“ krašto gelmių istoriją, užrašytą jos plutos sluoksniuose. Pažintinis takas išsiskiria varvinių molio ir konglomeratų atodangomis bei griovomis.

4. Pakalniškių pažintinis takas

Šiuo taku siūloma keliauti besidomintiems augmenija, paukščiais ir miško gyvūnija. Kelionės trukmė apie 2 val., nueitas kelias – apie 3 km. Tako pradžia – Piliuonos g., pažymėta informaciniu stendu.

5. Arlaviškių pažintinis takas

Pėsčiųjų takas su informaciniais stendais ir mediniais suoleliais šlaito briauna tęsiasi 1,3 km. Nuo tako atsiveria vaizdas ne tik į šlaitu besidriekiantį Kadagių slėnį, bet ir į riestą Kauno marių „uodegą“, ir joje išnirusią Dabintos salą.

6. Dubravos rezervatinės apyrbės pažintinis takas

Visas Dubravos apyrbės rezervatas apima 120 ha ploto teritoriją, kurioje auga sunkiai į vieno žmogaus glėbį telpančios pušys, savo viršūnes iškėlusios net į 33 m aukštį. Apie ketvirtadalį Dubravos rezervatinės apyrbės teritorijos užima liaunais berželiais ir smulkiomis pušėlėmis apaugusi bei samanų kupstais išvagota aukštapelkė. Per visas įdomiausias Dubravos rezervato vietas vingiuoja 1,9 km ilgio pažintinis takas, su pakeliui išdėstytais 8 informaciniais stendais, supažindinančiais lankytojus su vietovės floros ir faunos ypatybėmis.

7. Mergakalnio regykla

Mergakalnis yra aukščiausia Kauno marių atodanga. Kalbama, kad senovėje šioje vietoje nuo skardžio buvo metamos į maišus sukištos laisvo elgesio moterys. Šioje vietoje įrengta poilsia vietė, atsiveria gražus kraštovaizdis. Šalia – Dovainonių pilkapiai, pagal radinius datuojami IX – XII a.

8. Lašinių konglomeratų atodanga

Geologinis gamtos paveldo objektas, esantis Kauno marių regioninio parko Strėvos kraštovaizdžio draustinyje. Atodanga yra griovoje Strėvos upės dešiniajame krante Lašinių kaime, Rumšiškių seniūnijoje, Kaišiadorių rajone. Atodangos pakrastyje stūkso didžiulis Lašinių akmuo. 200 m į pietus Strėvos pakrantėje atsivėrusi įspūdinga Strėvos atodanga, kurioje geologai yra radę gintaro pėdsakų.

9. Dubravos arboretumas

Arboretumai yra viena iš botanikos sodų, kuriuose auginami daugiausia sumedėję augalai, kategorijų. Lietuvoje šiuo metu yra tik vienas – Dubravos arboretumas. Arboretumas pradėtas kurti 1958 m., Dubravos miškų tyrimo stotyje, šalia Kauno esančiame Vaišvydavo kaime. Čia sukaupti ir tiriami per 1000 taksonominių vienetų (botaninių rūšių, porūšių, formų bei kultivarų) sumedėjusių augalų.

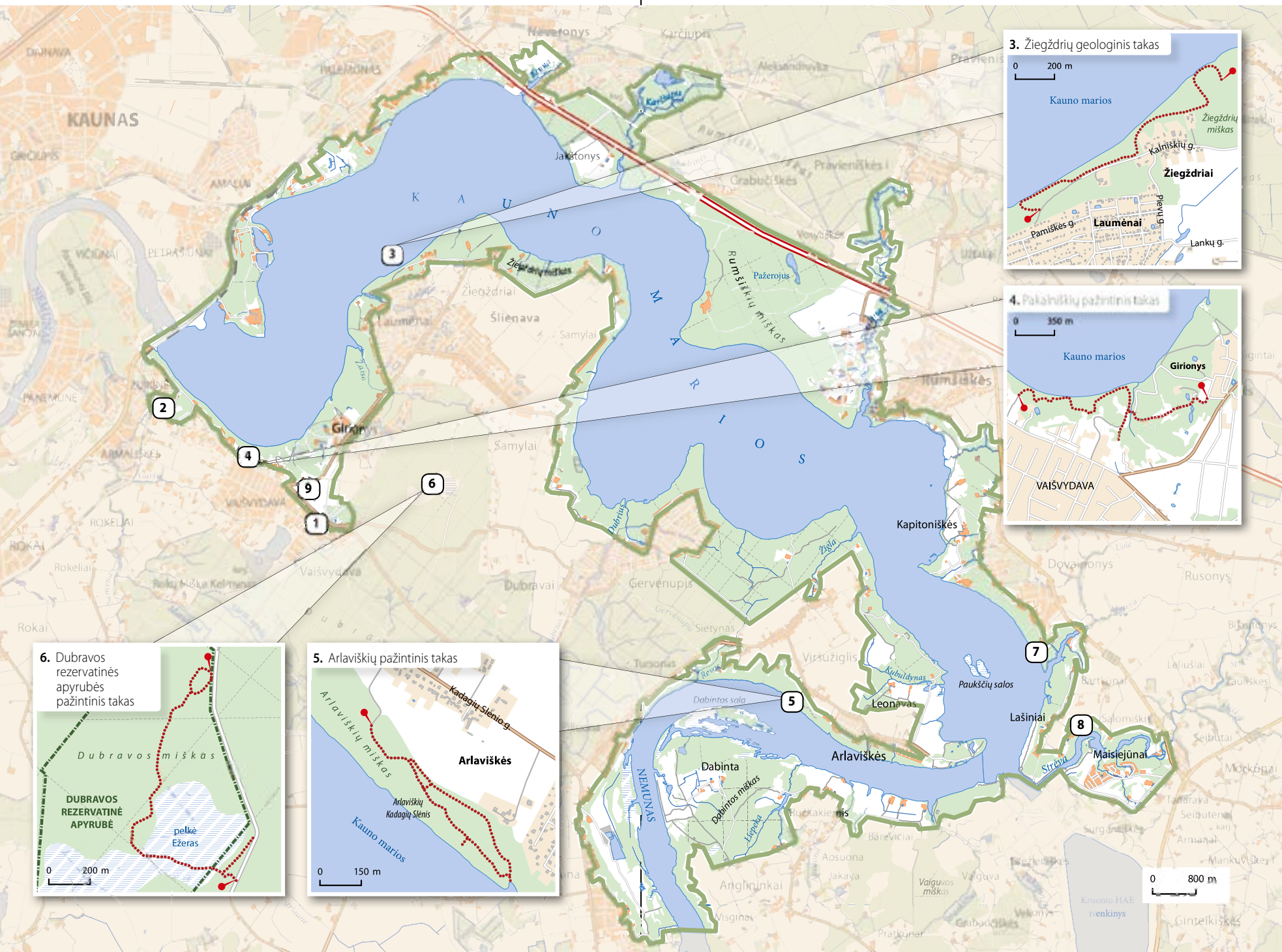
Kauno marių regioninio parko direkcijos lankytojų centras

Miškininkų g. 2, Vaišvydava, 53106 Kauno r.

Tel. +370 37 383070

E. p. info@kaunomarios.lt

www.kaunomarios.lt

SVEIKATINGUMO IR GAMTOS GROŽIO KAIMYNYSTĖJE: BIRŠTONO KURORTAS

Nemuno kilpose įsikūręs Birštono kurortas garsėja ne tik išskirtiniu kraštovaizdžiu, bet ir unikaliais gamtiniais ištekliais. Mineralinis vanduo, trykštantis iš žemės gelmių, yra svarbiausias kurorto gyvavimo bei augimo skatintojas.

Ramus miestelis mėgstamas tiek lietuvių, tiek ir užsienio svečių, ypač norinčių pagerinti sveikatą.

Kurorto centriname parke įrengtas originalios architektūros mineralinio vandens garinimo paviljonas, kurio sienomis tekantis mineralinis vanduo garuoja savaime ir pačiame bokšte bei 50–80 metrų spinduliu aplink jį leidžia kvėpuoti jūros klimato oru. Šis atviras mineralinio vandens garinimo bokštas veikia tik šiltuoju metų laikotarpiu. Neseniai įrengtas naujasis paviljonas „Birutės vila“ yra uždaras ir veiks visais metų laikais. Paviljone skleidžiamas oras leidžia kompleksškai suderinti Birštono sanatorijose atliekamas reabilitacijos procedūras su sveikatinimu natūraliais gamtos veiksniais, kurie sustiprina gydymo efektą, greičiau grąžina pacientams sveikatą ir darbingumą.

Viešėdami Birštone būtinai aplankykite ir sveikatinimui skirtą „Kneipo takų“ parką. Erdvioje parko aikštelėje galima rasti mineralinio vandens biuvetės, ledinio vandens baseiną bei fontaną, skirtingų tekstūrų taką. Pastarasis, sudarytas iš dvidešimties skirtingų takelių, bene labiausiai domina turistus. Žingsniuoti takais reikia basomis – taip yra masažuojami pėdose esantys taškai.

SVEIKATINGUMO IR GAMTOS GROŽIO KAIMYNYSTĖJE: BIRŠTONO KURORTAS

Tiek vandens garinimo paviljonais, tiek „Kneipo takų“ parku miestiečiai ir poilsiautojai gali naudotis nemokamai.

Be gydymo tradicijų, Birštonas gali pasiūlyti ir įvairias aktyvaus poilsio formas: dviračių maršrutus, teniso kortus, krepšinio, tinklinio, paplūdimio tinklinio aikšteles, plaukiojimą baidarėmis, pramoginiais laivais, jachta, vikingų laivais, kanojomis, skrydžius oro balionais, sklandytuvais ir lėktuvais, parasparniais, šuolius su parašiu ir daugybę kitų. Žiemos sezono metu siūlomas slidinėjimas slidžių trasa.

Birštono kurortas įsikūręs pietinėje Lietuvos dalyje. Nuo Kauno iki Birštono yra 39 km.

Patogus susisiekimas autobusais, kurie tiesiogiai važiuoja iš Kauno ir Vilniaus.

Birštono turizmo informacijos centras

B. Sruogos g. 4, 59209 Birštonas

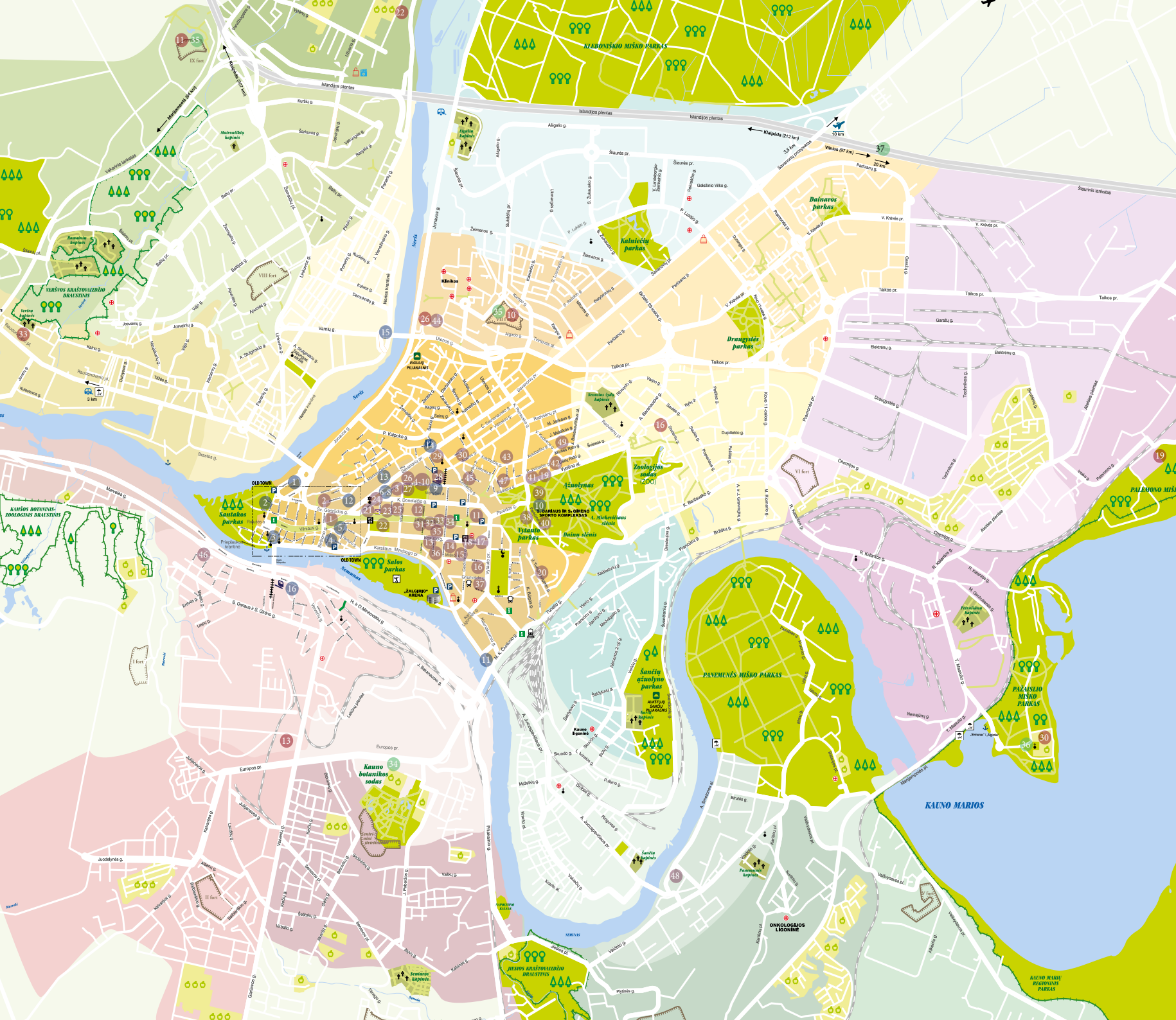
Tel. +370 319 65740

E. p. info@visitbirstonas.lt

www.visitbirstonas.lt

- Vieninteliame Lietuvos mieste – Kaune 1441 m. buvo įsteigta Hanzos pirklių kontora. Šiam įvykiui paminėti kasmet rengiama miesto šventė „Kauno Hanzos dienos“.
- Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje yra „Sėjiko“ skulptūra, kurios šešėlis naktį „sėja žvaigždes“.
- 2011 m. Kaune buvo atidaryta didžiausia arena Baltijos šalyse – „Žalgirio“ arena, talpinanti iki 17500 žiūrovų. „Žalgirio“ arena - tikra krepšinio Meka: nuo atidarymo čia jau įvyko 100 krepšinio rungtynių, dvejus metus iš eilės arena pripažinta labiausiai lankoma „Eurolygos“ arena.
- Visame pasaulyje dėl 1933 m. sėkmingo skrydžio per Atlanto vandenyną ir neišskiomis aplinkybėmis sudužusio lėktuvo likus mažiau nei dešimtadiui kelio iki galutinio tikslo Kaune, žinomų lakūnų Stasio Girėno ir Stepono Dariaus garbei įkurtas S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas, kuris veikia iki šiol.
- Kaunas yra vadinamas krepšinio sostine, nes čia daugiau nei 70 metų gyvuoja krepšinio komanda – Kauno „Žalgiris“. Krepšinio sostinė išaugino tokias krepšinio žvaigždes kaip: Arvydas Sabonis, Rimas Kurtinaitis, Šarūnas Marčiulionis, Šarūnas Jasikevičius, Mantas Kalnietis, Žydrūnas Ilgauskas, Donatas Motiejūnas, Paulius Jankūnas, Linas Kleiza.
- 2015 m. unikalia tarpukario modernizmo architektūra (1919–1940) garsėjančiam Kaunui buvo suteiktas Europos paveldo ženklas. Europos paveldo ženklas – tai Europos Sąjungos iniciatyva, kuria siekiama pažymėti atrinktų paveldo vietų istorinę ir kultūrinę svarbą Europai ir Europos Sąjungos kūriniui.
- Kaune esantis verslo centras „1000“ pateko į CNN.com sudarytą neįprasčiausių Europos pastatų vienuoliktąją, užėmė garbingą II-ą vietą. 2010 m. prestižinis architektūros albumas „Collection: Offices“ jį įtraukė tarp 300 geriausių viso pasaulio biurų pastatų. 2009 m. Lietuvos rekordų registravimo agentūra „Factum“ pripažino, kad ant pastato pavaizduotas tūkstančio litų banknotas yra didžiausias vitražas mūsų šalyje.
- Kada pirmą alaus bokalą išgėrė lietuviai, tikriausiai sužinoti būtų sunku, tačiau aludarių verslas Lietuvoje žinomas nuo seniausiųjų laikų. Kaune pradžią alaus gaminimui davė 1853 m. pirklio I. B. Volfo pastatytas garinis alaus bei salyklo fabrikas.
- Laisvės alėjoje iki 1929 m. veikė arklinis tramvajus, taip vadinamas dėl to, kad vagonėlis ant bėgių (konkė) buvo traukiamas arklių.
- 1910 m. Kaune buvo sukurtas pirmasis pasaulyje lėlinis animacijos filmas „Elniaragių kova“. Jo autorius – Vladislovas Starevičius. Pagrindiniai filmo personažai buvo didžiuliai vabzdžiai elniaragiai. V. Starevičius juos išdžiovindavo, įdėdavo mechanines kojas, sąnarius ir viską judindavo prieš kamerą.
- Lietuvos gyventojų nuomone, originaliausiai papuoštos ir gražiausios žaliaskarės puošia Kauno senamiestį. 2012 m. smaragdinė 16 m aukščio eglė buvo pripažinta aukščiausia pasaulyje plastikinių butelių skulptūra ir įtraukta į Gineso rekordų knygą.
- Kaune veikusios „Fluxus ministerijos“ sienos yra papuoštos didžiausiu Lietuvoje graficiu „Meistras“ (autoriai Tadas Šimkus ir Žygimantas Amelynas). Šis piešinys puošia ne tik „Fluxus ministerijos“ fasadą, bet ir Kauno panoramą: netoli Santakos esantis piešinys gerai matomas tiek nuo miesto stogų, tiek iš abiejų upės pusių.
- Kalbama, kad įsimylėjęlių pamėgtame Santakos parke, kur susijungia dviejų upių vingiai: Nemuno (vyro) ir Neries (moters) galima sugalvoti norą, kuris išsipildo. Dviejų upių susijungimas prilyginamas santuokos sakramentui, kuomet dvi upės susijungia ir niekuomet neišsiskiria.
- Kaune esantis Vytauto Didžiojo tiltas seniau dar buvo vadinamas „Ilgiausiu tiltu pasaulyje“. Norint pereiti tiltu iš vieno Nemuno kranto į kitą, prireikdavo net 13 dienų, mat Kaunas priklausė Rusijos imperijai, o Aleksotas iki 1807 m. – Prūsijos karalystei. Priešingose upės pusėse galiojo kalendoriai, tarp kurių buvo 13 dienų skirtumas.

TARPTAUTINIS KAUNO ORO UOSTAS

Oro uosto g. 4, Karmėlava, Kauno r.
www.kaunas-airport.lt

KAUNO GELEŽINKELIO STOTIS

M. K. Čiurlionio g. 16
www.litrail.lt

GELEŽINKELIO STOTIES BAGAŽO SAUGYKLA

Kauno traukinių stoties požeminėje perėjoje esančioje automatinėje bagažo saugykloje paliktą bagažą galima atsiimti 24 valandas per parą.

KAUNO AUTOBUSŲ STOTIS

Vytauto pr. 24
www.autobusubilietai.lt

visit.kaunas.lt

Pocketguide

Kaunas app

ArrivalGuides
the world's largest network of destination information

KAUNO TURIZMO INFORMACIJOS CENTRAS IR KONFERENCIJŲ BIURAS

Laisvės al. 36, 44240 Kaunas

Tel. 8 37 323 436

Faks. 8 37 423 678

E.p.info@kaunastic.lt

visit.kaunas.lt

PADALINIAI:

KAUNO ROTUŠĖJE

Rotušės a. 15

Tel. 8 616 509 91

E. p. info@kaunastic.lt

TARPTAUTINIAME KAUNO ORO UOSTE

Oro uosto g. 4, Karmėlava, Kauno r.

E. p. info@kaunastic.lt

KAUNO AUTOBUSŲ STOTYJE

Vytauto pr. 24

Tel. 8 37 322 222

E. p. info@kaunastic.lt

KAUNO GELEŽINKELIO STOTYJE

M. K. Čiurlionio g. 16

Tel. 8 37 323 436

E. p. info@kaunastic.lt

VIEŠBUTYJE „PARK INN“

K. Donelaičio g. 27

Tel. 8 37 306 100

E. p. info@kaunastic.lt

0-24 h

